

Samen Recht Doen

Verkiezingsprogramma 2022-2026
ChristenUnie Oldebroek

Inleiding

ChristenUnie, partij in de samenleving

Beste lezers,

16 maart 2022 zijn de komende gemeenteraadsverkiezingen. Als bestuur en fractie van de ChristenUnie Oldebroek zijn wij ons er al een tijdje bezig om ons daarop voor te bereiden. Als eerste stap richting deze verkiezingen mogen wij u hierbij ons verkiezingsprogramma aanbieden, met als pakkende titel:

SAMEN RECHT DOEN

Samen - omdat het onderstreept dat niemand het alleen hoeft te doen. Maar ook omdat de overheid pas goed functioneert als zij het samen doet met inwoners.

Recht - omdat ieder mens voor God telt. En omdat we willen strijden tegen onrecht.

Doen - omdat onze woorden pas inhoud krijgen als we ook in beweging komen. En omdat het nú nodig is om de daad bij het woord te voegen.

Deze verkiezingen gaan over mensen. Over jou en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en de manier van samenleven in onze gemeente, Oldebroek. In de afgelopen maanden zijn wij met u in gesprek geweest en hebben daarbij informatie opgehaald over wat u belangrijk vindt voor onze gemeente en dat is belangrijke input voor ons geweest voor dit verkiezingsprogramma.

Wij hopen op uw steun zodat wij, samen met u, onze gezamenlijke idealen kunnen verwezenlijken. Maar wij beseffen dat we het bovenal van Hem moeten verwachten en dat is dan ook de leidraad voor het werk wat wij als fractie van de ChristenUnie hier in de gemeente Oldebroek mogen doen.

Popke Graansma – lijsttrekker

Een samenleving met toekomst

Nog steeds voelen we de gevolgen van de coronacrisis. Veel inwoners ervaren nog dagelijks de fysieke impact van COVID-19. Economisch zijn er grote klappen gevallen en de maatregelen hebben bij jong en oud sociale en psychologische sporen achtergelaten.

De polarisatie is toegenomen. We konden elkaar niet ontmoeten en elkaars mening nuanceren. In Oldebroek is er teleurstelling in de samenleving en in de overheid. Mensen voelen zich niet begrepen, niet gezien en soms zelfs helemaal klemgezet.

De ChristenUnie is zich van deze dingen bewust en ziet dat de manier waarop we met elkaar de samenleving vorm geven ter discussie staat.

Gelukkig hebben we ook gezien dat als het erop aankomt we in de gemeente Oldebroek oog voor elkaar hebben. Dat we in staat zijn om elkaar op creatieve manieren te vinden en elkaar te helpen. Wij zijn ervan overtuigd dat het meer dan ooit belangrijk is om te geloven in en te werken aan een gemeente waar het niet meer gaat om 'ik' maar steeds meer om 'wij'.

Daarom gaan wij met dit programma van hoop de komende verkiezingen in: **Samen Recht Doen**

Ondanks de grote financiële uitdagingen presenteren we ons verkiezingsprogramma vol plannen voor Oldebroek die laten zien dat de ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin aandacht is voor wat echt telt: Wij investeren in zorg voor elkaar, in een overheid die bondgenoot is van de inwoners van de gemeente Oldebroek, in een duurzame economie en in keuzes die goed zijn voor Gods schepping.

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei. (Jeremia 29:7)

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft. Wij geloven daarom dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor Oldebroek.

De politici van de ChristenUnie maken deel uit van een beweging van maatschappelijk betrokken christenen die op tal van plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving.

Wij beseffen heel goed dat de overheid niet alle vraagstukken gaat oplossen. De samenleving is niet maakbaar. Maar de overheid is er volgens de ChristenUnie wel om het zwakke te beschermen en het sterke te reguleren. En de overheid beschermt de ruimte waarbinnen mensen vrede kunnen stichten.

De ChristenUnie heeft dus een sterk en uniek antwoord op vragen over 'links of rechts' en over de rol van de overheid. Tussen een daadkrachtige overheid en draagvlak in de samenleving zoekt de ChristenUnie naar gemeenschappen om die te stimuleren in beweging te komen.

De ChristenUnie is een landelijke, christelijke netwerkpartij. Dat biedt stabiliteit. Onze lokale standpunten zijn niet zomaar opgeschreven maar gebaseerd op onze christelijke uitgangspunten. Tegelijk biedt het feit dat de ChristenUnie actief is op alle niveaus van het openbaar bestuur uitstekende mogelijkheden om af te stemmen en om lokale zaken provinciaal of landelijk aan de orde te stellen (en andersom).

Van christenen voor alle mensen

De ChristenUnie is een partij *van* christenen *voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Oldebroek. Doe met ons mee!

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Een samenleving met toekomst.....	2
<i>Van christenen voor alle mensen</i>	3
Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1 Betrouwbare overheid	6
1.1 Vertrouwen	6
1.2 Duurzame Ontwikkelingsdoelen	7
1.3 De gemeente, dat zijn we samen.....	7
1.4 Financiën	11
Hoofdstuk 2 Veiligheid	13
2.1 Een veilige samenleving	13
2.2 Drugs en drank	14
2.3 Prostitutie	15
2.4 Mensenhandel en uitbuiting.....	16
2.5 Radicalisering	17
2.6 Ondernijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld	17
2.7 Veiligheid, kindermishandeling en huiselijk geweld	18
Hoofdstuk 3 Energie, klimaat en milieu	19
3.1 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte	19
3.2 Klimaatadaptatie en Natuurbeleid	22
Hoofdstuk 4 Zorg	24
4.1 Volksgezondheid	24
4.2 Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties	24
4.3 Mantelzorgers	26
4.4 Vrijwilligers	26
4.5 Iedereen telt mee en doet mee	26
4.6 Langer zelfstandig	27
4.7 Ouderen	27
4.8 Verslaving.....	27
4.9 Opvangvoorzieningen	28
4.10 Zorg voor vluchtelingen.....	28

Hoofdstuk 5 Gezin, jeugd en onderwijs	30
5.1 Ondersteuning van kinderen en jongeren	30
5.2 Onderwijs	32
Hoofdstuk 6 Economie	34
6.1 Duurzame werkgelegenheid	34
6.2 Werken en rusten.....	35
6.3 Recreatie en toerisme	36
6.4 Bloeiende binnensteden	36
6.5 Waardering van voedsel.....	36
6.6 Gezonde agrarische sector	37
Hoofdstuk 7 Meedoen op de arbeidsmarkt	38
7.1 Aan het werk	38
7.2 Armoede en preventie	40
Hoofdstuk 8 Wonen en ruimte	43
8.1 Wonen.....	43
8.2 Ruimte	46
Hoofdstuk 9 Mobiliteit	49
9.1 Voetgangers.....	49
9.2 Fiets	50
9.3 Openbaar vervoer.....	50
9.4 Parkeren	51
9.5 Verkeersveiligheid	51
9.6 Automobilititeit.....	52
Hoofdstuk 10 Kunst, cultuur en sport	53
10.1 Kunst en cultuur	53
10.2 Sport	54

Hoofdstuk 1 **Betrouwbare overheid**

Waar staat de ChristenUnie voor?

Onze gemeente Oldebroek vormt pas een echte samenleving als mensen elkaar zien en helpen, verbinding zoeken en over verschillen praten. Dat is het principe waarop onze democratische rechtstaat is gebouwd. We kunnen alleen vredig samenleven als we – ondanks alle verschillen – onze basiswaarden op handen én in onze harten dragen.

Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal. Een samenleving die het werk is van inwoners en maatschappelijke verbanden samen.

De gemeente heeft vooral als taak de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. De menselijke maat, dát past bij de ChristenUnie, dát past bij Oldebroek. In het leven van alledag in ons werk, in ons gezin en in de zorg van de gemeente voor de inwoners.

Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de overheid ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

De gemeente neemt de verantwoordelijkheid van de maatschappelijke verbanden in Oldebroek niet over. Maar zij beschermt wel hun ruimte om hun verantwoordelijkheid te kunnen nemen en ondersteunt hen daarbij.

1.1 Vertrouwen

Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen en zelf ook verantwoordelijkheid neemt.

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in ons verkiezingsprogramma. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief bekend staan in onze gemeente. Vrede en recht vinden we niet alleen in woorden maar ook in onze houding en in ons handelen. De ChristenUnie wil zich daarin laten leiden door wat de Heer van mensen vraagt: Niet anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God. (Micha 6:8)

De ChristenUnie wil bijdragen aan het bouwen aan vertrouwen door:

- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in de gemeente Oldebroek
- In te zetten op goede relaties met inwoners.
- Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die niet zijn na te komen.
- Er voor te zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.

- Te streven naar een coalitieakkoord met duidelijke afspraken maar met ook voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven.
- Het onderwerp integriteit continu aandacht te geven door:
 - Raad en college beleggen elke twee jaar een bijeenkomst over integriteit, zodat dilemma's regelmatig besproken worden.
 - De burgemeester is hoeder van de integriteit en daarmee ook vertrouwenspersoon voor raad en college.

1.2 Duurzame Ontwikkelingsdoelen

De Sustainable Development Goals (of Duurzame Ontwikkelingsdoelen) zijn 17 afgesproken wereldwijde doelen op het gebied van klimaat, armoede en onderwijs. Zie voor verdere uitleg ook: [SDG Nederland](#). Wij vinden het belangrijk dat deze 17 duurzaamheidsdoelen, die dé wereldwijde duurzaamheidsagenda vormen, ook sterk vervlochten zijn met de opgaven in de gemeente Oldebroek en onderdeel moeten zijn het van het op te stellen beleid. Ook onze gemeente is onmisbaar bij het behalen van de doelen!

1.3 De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie wil dat de inwoners van onze gemeente zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken. Samen zoeken hoe we de kracht van de samenleving kunnen aanspreken om te werken aan gerechtigheid.

De gemeente moet op haar beurt dan wel open staan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, verenigingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijv. coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid van inwoners vraagt om minder regels van de gemeente, om minder administratieve lasten en bureaucratie. Kortom, om een college en raad die durven los te laten.

De ChristenUnie wil de komende periode verder inzetten op het meedenken van inwoners, via platforms en andere organisaties voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Inwonersinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en inwonerparticipatie stimuleren wij omdat we ervan overtuigd zijn dat het goed is gebruik te maken van de kennis en ervaring van onze inwoners. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over het samenspel en de ruimte die er is voor participatie. Dat steekt nauw. Aan de ene kant niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn maar ook geen ongecontroleerde inwonerparticipatie. Dat vraagt om duidelijke financiële en technische kaders.

- In de gemeente Oldebroek werken we vanuit vertrouwen, we maken actief werk van het 'right to challenge' (uitdaagrecht), we doen dit nu o.a. al met "[Oldebroek voor mekaar](#)" en een project als de bewonerscoöperatie "De Akkers" In Wezep. Het recht om als bewoners de gemeente uit te dagen en aan te geven dat je, bijvoorbeeld als wijk of als dorp, een voorziening zelf in stand wilt en kunt houden.
- De ChristenUnie wil dat burgerparticipatie (met duidelijke kaders van de raad) een vanzelfsprekende en grote plaats inneemt bij de (invoering van de) Omgevingswet.

Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven. Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

Betrekken van jongeren

Democratie is geen statisch begrip, maar een werkwoord. Daarom wil de ChristenUnie zich inzetten om inwoners en dus ook de jongeren in de gemeente Oldebroek te betrekken bij de lokale democratie. Wij vinden dat nodig omdat we door samen te praten over de uitdagingen in onze gemeente, we met elkaar tot gedragen oplossingen kunnen komen.

- In de gemeente Oldebroek wil de ChristenUnie zich inzetten om de inspraak van jongeren te verbeteren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hun toekomst.
- Plannen van de gemeente moeten ook worden getoetst op de gevolgen voor jongeren. (generatiecheck)
- De burgemeester van onze gemeente stuurt de 18-jarigen bij verkiezingen via een brief een persoonlijke uitnodiging om voor de eerste keer hun stem uit te brengen.
- Jongeren in de gemeente Oldebroek worden specifiek bij de 4-5 mei festiviteiten betrokken en ervoor uitgenodigd.
- De gemeente Oldebroek zorgt er voor dat alle leerlingen uit de groepen 6-8 van de basisscholen uit de gemeente zicht krijgen op wat de gemeenteraad doet, bijvoorbeeld door het organiseren van gastlessen over/vanuit de gemeentepolitiek.

Lokale Media

Onafhankelijke lokale en regionale media zijn cruciaal voor de lokale nieuwsvoorziening en de lokale democratie. Ze informeren inwoners, houden bestuurders scherp en agenderen maatschappelijke kwesties.

- De (lokale) media spelen een belangrijke rol om onze inwoners te informeren wat er gebeurt in de gemeente(raad).

Discriminatie en racisme.

Elke inwoner van de gemeente Oldebroek heeft recht op een rechtvaardige behandeling, onafhankelijk van gender, afkomst, handicap of andere status. Discriminatie en racisme doen afbreuk aan die gelijkwaardigheid en vrijheid. Het bestrijden ervan kan niet door de politiek of de gemeente alleen gebeuren. De hele samenleving speelt een rol.

- Van etnisch profileren mag in de gemeente Oldebroek geen sprake zijn.

- Het anti-discriminatiebureau in onze gemeente ([art. 1 Noord Oost Gelderland](#)), is goed vindbaar en bereikbaar. En met de signalen over ongelijke behandeling, discriminatie, racisme wordt aantoonbaar wat gedaan.
- De gemeente besteedt structureel aandacht aan racisme en discriminatie, in ieder geval door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren.
- De ambtelijke organisatie in van gemeente Oldebroek weerspiegelt onze samenleving. Daarom zorgt de gemeente ook voor intern diversiteitsbeleid.

Smart Cities en digitalisering

Ontmoeting tussen inwoners en overheid vindt op veel verschillende manieren plaats. Dat kan fysiek, maar Nederland digitaliseert snel. Door de coronacrisis is dit proces zeker met vijf jaar versneld. Ook zien we dat traditionele vraagstukken op gebied van veiligheid, gezondheid, zorg, en in de fysieke leefomgeving steeds meer ondersteund worden door digitale middelen zoals camera's, digitale platforms, zelfhulp op afstand, en data-analyse.

In onze gemeente telt iedereen mee, en daarom wil de ChristenUnie dat onze dienstverlening moet aansluiten bij iedere inwoner. Toch dreigen er mensen digitaal de aansluiting te missen en wordt kans-ongelijkheid vergroot. Inwoners moeten daarom waar nodig geholpen worden om digitaal vaardig te zijn, of moeten er alternatieven worden aangeboden.

In deze digitale ontwikkeling moet onze gemeente het risico van verkeerd gebruik minimaliseren. Dit vraagt om een sterke aanpak die zorgt voor de beveiliging van onze gegevens, de aanpak van digitale criminaliteit, en de borging van onze privacy. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we erop kunnen vertrouwen dat onze gegevens in goede handen zijn.

- Bij ontwikkelingen van deze technologieën staat niet alleen het welzijn van de individuele burger maar ook de bloei van de samenleving als geheel centraal.
- De ChristenUnie wil in de gemeente Oldebroek een digitale aanpak, aansluitend bij de landelijke Smart City aanpak, waarin inwoners, bedrijven, scholen, maatschappelijke instellingen en de gemeente samen de regionale samenleving sterker maken, technologische innovaties implementeren, en deze toegankelijk maken voor elke inwoner.

Privacy

Voor een goede vervulling van de wettelijke taken en verplichtingen heeft de gemeente de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Het koppelen van gegevens is nodig om snel de juiste zorg te kunnen leveren. Onduidelijke privacyregels leiden ertoe dat zorgverleners de veilige kant kiezen en daarmee goede hulpverlening in de weg staan.

Voor het vertrouwen in de overheid is het tegelijk van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Inwoners hebben daar recht op, ze moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt. Alle medewerkers van onze gemeente weten hoe ze met persoonsgegevens om moeten gaan.

Niet de angst voor boetes, maar een intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens moet de basis vormen voor het voldoen aan privacywetgeving.

Communicatie

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, allochtonen en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente Oldebroek haar regels zo simpel mogelijk houdt.

- De gemeente communiceert zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners. Hiervoor wil de ChristenUnie een zogenaamd 'versimpelteam' inzetten.
- De ChristenUnie wil dat berichten over aanvragen en besluiten, zoals vergunningen, (bestemmings)plannen en lokale regelgeving niet alleen digitaal zijn in te zien maar ook in de lokale papieren media blijven verschijnen.
- In de gemeente Oldebroek kunnen inwoners, naast de digitale weg, altijd bij een fysiek loket met hun vragen bij de gemeente terecht.

Dorpen als lokale gemeenschap

De ChristenUnie waardeert dorpen ('kernen') en buurten als lokale gemeenschap en hecht aan het eigene en de vitaliteit van de lokale gemeenschap. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van dorpen te betrekken bij zaken die hen raken. Steeds meer gemeenten bestaan na herindelingen uit verscheidene (kleine) kernen. Dat vraagt om specifiek kernenbeleid.

Voor een betrokken kernenbeleid kiest de ChristenUnie voor het inzetten van dorpsambassadeurs. Dit zijn mensen die met beide benen in de dorpssamenleving staan en een makkelijke toegang hebben tot ambtenaren, raadsleden en wethouders.

De ChristenUnie wil dorpen (wijken) eigen verantwoordelijkheid geven ondersteund met eigen budgetten. De kracht van de kern (wijk) is daarbij uitgangspunt.

Verenigingen/coöperaties zoals dorpsbelangen worden gefaciliteerd om hun belangenvertegenwoordigende rol te kunnen vervullen. Voorwaarde is, dat er een duidelijk draagvlak voor de vereniging in de kern moet worden aangetoond.

Voor een degelijk kernenbeleid is het noodzakelijk beleidsvrijheid te geven om kleine projecten slagvaardig te kunnen aanpakken.

Uitgangspunten:

- Alle ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.
- Indiërs van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd.
- Meer vertrouwen, minder regels: Elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.
- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten.
- Vroegtijdig open en eerlijk inwoners betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen.
- Heldere procesafspraken bij burgerparticipatie.
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands. (taalniveau B1)

Gemeentelijke herindeling en samenwerking

Samenwerking of fusie van gemeenten moet 'van onderop' plaatsvinden. Hiermee bedoelen we dat de gemeenteraden van de individuele gemeenten hiertoe besluiten. Zij vormen de onderste en daarmee de verantwoordelijke bestuurslaag.

Uitgangspunt voor de ChristenUnie is dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. Als deze bestuurskracht tekortschiet, is de gemeenteraad de eerstverantwoordelijke om te gaan zoeken naar versterking van deze bestuurskracht. De ChristenUnie kiest daarbij niet op voorhand voor fusie.

Het is belangrijk dat de raad van de gemeente Oldebroek zicht en controle houdt op besluiten die een WGR of een ander samenwerkingsverband neemt. Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (WGR) vragen een actieve en kritische houding. Extra belangrijk nu er steeds meer samenwerkingsverbanden ontstaan waarvoor er helemaal geen vastgestelde regels zijn (bijvoorbeeld RES).

- Keuzes voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak, herkenbaarheid en meerwaarde voor de regionale kracht/uitstraling.
- De ChristenUnie steunt (het wettelijk mogelijk maken van) initiatieven die kaderstelling en controle rondom samenwerkingsverbanden versterken.
- De raad maakt afspraken over hoe WGR-en en andere samenwerkingsverbanden vanuit de raad worden gevoed en gecontroleerd.

1.4 Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Het gaat om gemeenschapsgelden, die hetzij via de afdracht van de Rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb), door onze inwoners zijn opgebracht.

In de afgelopen jaren is het takenpakket van alle gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De beleidsvrijheid is beperkt en door bezuinigingen van de Rijksoverheid op de uitkering uit het Gemeentefonds ligt er een grote druk op het financieel beleid.

Dit betekent dat, naast het uitgangspunt dat gemeenten voldoende geld van het Rijk moeten ontvangen om hun taken goed te kunnen uitvoeren, de gemeente Oldebroek ook de komende periode uitgaven en inkomsten in evenwicht moet brengen en houden. De ChristenUnie dringt aan op efficiënt financieel beleid en het goed in beeld hebben en beheersen van risico's om toekomstige generaties niet op te zadelen met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht, maatwerk mogelijk zijn.

- De afgelopen periode kenmerkte zich door grote financiële tekorten (o.a. op jeugdzorg). Wij dringen er zo nodig via de VNG of anderszins bij de Rijksoverheid op aan om gemeenten een passende vergoeding te geven voor de taken die moeten worden uitgevoerd.
- De gemeente heeft als doelstelling dat duurzaam, circulair en waar mogelijk lokaal wordt ingekocht. Keuzes en resultaten zijn meetbaar.
- Misbruik van voorzieningen moet worden voorkomen en als dit wel gebeurt is een actieve aanpak nodig. Tegelijk verlangen we van onze gemeente dat deze naast mensen staat en maatwerk levert.
- Spaarzaamheid en een behoudende financiële koers zijn leidend, dus geen risicovolle investeringen.
- Bij gezond financieel beleid horen voldoende reserves om calamiteiten te kunnen opvangen. Structurele uitgaven moeten met structurele middelen begroot worden en dus niet met incidentele meevallers.
- Zorg voor elkaar en zeker voor onze kwetsbare medemensen staat voorop bij het maken van financiële en beleidsmatige afwegingen.
- De lokale belastingdruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie.
- De dienstverlening van de gemeente (heffingen en leges) is zoveel mogelijk kostendekkend.
- Bij problemen die de gemeentegrenzen overstijgen moet worden gezocht naar samenwerking en solidariteit binnen de regio om zo mogelijk tot financiële afspraken te komen of een gezamenlijke lobby te organiseren.

Hoofdstuk 2 Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Als inwoner van de gemeente Oldebroek wilt u veilig kunnen leven. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Maar de ChristenUnie vindt ook dat de vrijheden waar we in onze gemeente van mogen genieten, samengaan met verantwoordelijkheden. Naast de wettelijke taak van de overheid zien wij een grote rol voor de samenleving. Juist ook als het gaat om veiligheid.

Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het opstellen daarvan. Juist inwoners, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en kinderen ruimte hebben om te spelen, waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten. Kortom, daar waar het op alle momenten van de dag voor iedereen veilig is om binnen en buiten te zijn.

Veiligheid gaat over meer dan alleen het beschermd worden tegen geweld. Een schone en nette buurt zorgt bij veel bewoners al voor een veel veiliger indruk dan wanneer een buurt of straat er verwaarloosd uitziet. De ChristenUnie wil zich er dan ook voor inzetten dat de openbare ruimte in de gemeente Oldebroek er netjes en verzorgd uitziet.

2.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

De gemeente Oldebroek stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. Betrokkenheid van inwoners en organisaties is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan.

In een veiligheidsplan staan doelen en verantwoordelijkheden van de organisaties die in samenwerking een rol spelen bij veiligheid. De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan op tijd door de raad wordt vastgesteld, zodat de gemeenteraad invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie.

Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en het openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijtijden e.d. van politie, brandweer en ambulances. De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst.

Inwoners worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet en van internet, zoals appgroepen in de wijk. Cameratoezicht is een prima middel, maar de ChristenUnie wil het beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy) en in een goede cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie.

De ChristenUnie stimuleert dat inwoners van de gemeente Oldebroek gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. De mogelijkheid van het anoniem aangifte doen, biedt inwoners in sommige gevallen veiligheid, maar is nog onvoldoende bekend. De ChristenUnie vraagt om voorlichting over deze mogelijkheid.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor inwoners in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

- Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent
- Inwoners worden (eventueel per wijk) betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten.
- De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor goede terugkoppeling door de politie.
- In wijken waar groepen jongeren georganiseerd overlast veroorzaken, wordt een gerichte groepsaankpak opgesteld, zoals we dat nu o.a. doen met straathoekwerk [nummer-13](#) en de pas aangestelde Meidoornpleinmanager. Harde kern en meelopers worden geïdentificeerd en ouders en netwerken betrokken om de overlast terug te dringen.
- Betrek inwoners bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet, en Buurtpreventie Apps.
- Er is in de gemeente Oldebroek ruimte voor organisaties als Stichting Exodus die opvang en ondersteuning bieden aan (ex-)gedetineerden.

2.2 Drugs en drank

Mensen zijn geschapen door God. Het kan niet de bedoeling zijn dat zij door drugs, drank, of verslaving zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt raken.

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. De gemeente moet bij aanwezige coffeeshops actief handhaven op de landelijk vastgestelde AHOJ-GI-criteria. (Verboden om: te afficheren, harddrugs te verhandelen, overlast te veroorzaken, jeugd onder de 18 toe te laten of aan hen te verkopen, grote hoeveelheden te verhandelen en het ingezetenen criterium.) Ook moet het afstandscriterium (minimaal 250 meter tot scholen) opgenomen worden in het lokale coffeeshopbeleid en wordt hier strikt op gehandhaafd.

De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is zeer kritisch over experimenten hiermee. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen geeft de overheid een dubbele boodschap af.

Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden verboden.

De gemeente Oldebroek heeft zich in de afgelopen jaren enorm ingezet om het gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs tegen te gaan. Het mag niet zo zijn dat zelfs kinderen het gebruik van een pilletje normaal vinden.

Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op en gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit. De ChristenUnie wil dat de gemeente Oldebroek zich in de regio/provincie sterk maakt voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.

De handhaving van de Drank- en Horecawet vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De ChristenUnie is voor extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

Sluitingstijden van horeca is lokaal maatwerk. Belangrijk daarbij is een totaalpakket aan afspraken met horeca, politie, hulpverlening en omwonenden.

- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests.
- *Happy hours* in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken worden via convenanten of via de APV aan banden gelegd.
- De gemeente Oldebroek maakt zich in de regio/provincie sterk voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.
- De gemeente Oldebroek heeft een verbod op het gebruik van lachgas in de openbare ruimte. Ook blijft de gemeente Oldebroek landelijk de druk erop houden om tot een verbod te komen van designerdrugs zoals 3-MMC in de openbare ruimte. Belangrijk punt daarbij is ook om de grondstoffen voor bereiding van deze drugs te verbieden.
- De gemeente Oldebroek zet zich samen met maatschappelijke partners in voor de preventie van alcohol- en middelengebruik. Niet alleen richting de jeugd, maar ook in de richting van ouders/volwassenen.
- De gemeente Oldebroek zet zich in om de doelstellingen in het landelijk Preventieakkoord (2018) te behalen en maakt werk van het Sport- en Preventieakkoord "Samen voor een gezond Oldebroek".
- De vestiging van casino's en gokhallen wordt voorkomen. Gokken wordt voorgespiegeld als een onschuldig tijdverdrijf maar heeft een sterk verslavend effect wat vaak resulteert in schuldenproblematiek en het niet goed meer functioneren op werk en school.
Zie voor meer informatie hierover op de site van stichting [AGOG](#)

2.3 Prostitutie

Wij vinden Prostitutie geen gewoon beroep. Prostitutie is ongelijkwaardig, er is bijna altijd sprake van machtsongelijkheid, economische ongelijkheid en genderongelijkheid. Daarom is de ChristenUnie tegen prostitutie.

Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn.

Met de verschuiving van prostitutie van de clubs en bordelen naar het thuiswerken/via internet diensten aanbieden, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe en daarmee ook de risico's. De coronacrisis heeft deze ontwikkeling versterkt.

- De gemeente Oldebroek investeert in een uitstapprogramma voor prostituees ook als het Rijk daar geen middelen voor beschikbaar stelt.
- De ChristenUnie is voor het voorkomen van de vestiging van seksinrichtingen.
- De gemeente Oldebroek zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaren.
- Prostitutiecontrole en controle door de GGD vindt structureel plaats, ook om prostituees te kunnen benaderen om hen te bewegen met behulp van een uitstapprogramma, het werk in de prostitutie achter zich te laten.

- Voor exploitanten moet ondernemen in de prostitutiesector zo moeilijk mogelijk gemaakt worden. Daarvoor komt er een one-strike-you're-out-beleid. Na de 'out' wordt een pand herbestemd door de raad.
- Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat gemeente, ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.
- Medewerkers van het Sociaal Team en CJG kunnen vanuit hun professionaliteit loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.

2.4 Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Daarbij wordt dwang, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie gebruikt. Dit komt ook in de gemeente Oldebroek voor.

Mensenhandel

- seksuele uitbuiting, bijvoorbeeld wanneer iemand onvrijwillig voor iemand anders in de prostitutie werkt.
- arbeidsuitbuiting, dat door dusdanig slechte arbeidsomstandigheden mensenrechten in het geding zijn. Onder onmenselijke omstandigheden teveel onbetaalde uren moeten werken, bijvoorbeeld als au pair, in een wasserij, kwekerij, restaurant enzovoort.
- criminele uitbuiting waarbij iemand een ander aanzet tot criminele activiteiten, bijvoorbeeld onder dwang moeten stelen, of drugs vervoeren.

De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich, in samenwerking met andere gemeenten in de regio, actief inzet voor beleid tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit. Op die manier voorkomen we een waterbedeffect tussen gemeenten en zijn we beter in staat mensenhandel te voorkomen, te signaleren en aan te pakken.

- De gemeente Oldebroek formuleert in samenwerking met de veiligheidsregio, op basis van onderzoek naar de verschijningsvormen, specifiek mensenhandelbeleid met daarin aandacht voor signalering, bestuurlijke handvatten om barrières op te werpen, zorg coördinatie, ketenregie. We volgen hiermee het IBP waarin staat dat elke gemeente in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel moet hebben.
- De gemeente Oldebroek heeft in samenwerking met de veiligheidsregio een aandachtsfunctionaris mensenhandel die bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden om te signaleren en op te treden tegen mensenhandel en bekend is met de instanties waar slachtoffers van mensenhandel terecht kunnen.
- De gemeente Oldebroek zorgt ervoor dat ieder slachtoffer van mensenhandel, ook ongedocumenteerden, terecht kan bij gemeentelijke voorzieningen zoals opvang en begeleiding. Daarbij moet slachtofferschap losgekoppeld worden van het doen van aangifte.
- De gemeente zorgt voor informatiepakketten voor bijvoorbeeld arbeidsmigranten, bij voorkeur in hun eigen taal, met daarin minimaal de rechten en plichten en de mogelijkheden om melding te maken van misstanden en hulp in te roepen (informatieverstrekking).
- De gemeente Oldebroek neemt deel aan overlegmechanismen voor mensenhandel.

- De gemeente Oldebroek creëert bewustwording van het probleem mensenhandel onder haar inwoners.
- De aanpak Mensenhandel borgen we in het Integraal Veiligheidsplan.

2.5 Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in de gemeente Oldebroek in vrijheid en veiligheid leven. Het kan levens verwoesten, drijft families tot wanhoop en laat professionals soms verslagen achter. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden.

Naast het beschermen van de samenleving, heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) burger. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtengoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- In de gemeente Oldebroek is er integraal beleid om, in samenwerking met de regio, radicalisering tegen te gaan.

2.6 Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Ook in de gemeente Oldebroek moeten we ons bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Door een oplettende houding van het gemeentebestuur kunnen we deze ontwikkelingen op het spoor komen. Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van winkelpanden (kap- en massagesalons) of horecapanden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren.

Verouderde vakantieparken blijken regelmatig broeinesten van criminaliteit, zoals witwaspraktijken, te zijn. Dat vraagt om (extra) handhaving en beleid.

De gemeente werkt nauw samen met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centra).

- De gemeente Oldebroek komt met een plan van aanpak Ondermijning ter bestrijding van verwevenheid boven- en onderwereld en daarmee aanpakken van de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit. Dit vraagt om regionale samenwerking.
- Om illegaal gebruik van vrijkomende (agrarische) bebouwing/panden tegen te gaan komt er beleid gericht op (snelle) herbestemming.
- Strengere handhaving op het niet recreatief bewonen van verblijfseenheden op onze vakantieparken samen met een duidelijke gastenregistratie blijft nodig.
- De gemeente Oldebroek is deelnemer in het programma "[Vitale Vakantieparken](#)" om zo te zorgen voor gezonde, levensvatbare vakantieparken die bedragen aan de toeristische doelstellingen.
- De ChristenUnie is er voorstander van om de wet Bibob gericht en zo veel als mogelijk is, in te zetten.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen van en signalering van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten en het melden hiervan.

- Een succesvolle aanpak van ondermijning begint bij een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat. In de verplichte gedragscode in de gemeente Oldebroek moet hiervoor aandacht komen.

2.7 Veiligheid, kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen mishandeling. Want de gevolgen van mishandeling zijn groot. Geweld in huiselijke kring komt vaker voor dan we denken. Niet alleen kinderen maar ook ouderen en (ex-)partners zijn dagelijks slachtoffer. De ChristenUnie wil verder meer aandacht voor eengerelateerd geweld en genitale verminking. Hiervoor hebben we in de gemeente Oldebroek een stevig plan van aanpak opgesteld.

[Veilig Thuis](#), het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van onze gemeente. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende, hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang het liefst op een plek waar alle hulp onder één dak geboden kan worden.

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog risicosituaties. Project Kansrijke start krijgt meer vorm
- CJG biedt begeleiding in het omgaan met gedrag van baby's en peuters.
- De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, sociaal team, CJG en [Veilig Thuis](#).
- Ouderenmishandeling krijgt de komende periode meer aandacht. Hiervoor overlegt de gemeente met mantelzorg- en ouderenorganisaties.

Hoofdstuk 3 Energie, klimaat en milieu

Mensen zijn onderdeel van een prachtige schepping waarvan het bestaan in Gods handen ligt. We laden ons op in mooie landschappen en genieten van de wonderlijke schoonheid van bloemen, bomen, insecten en andere dieren. De ChristenUnie wil krachtig inzetten op de hoopvolle en noodzakelijke beweging die gaande is naar een groene, duurzame economie die zich houdt aan de grenzen van de aarde en aan de norm van ecologische en sociale gerechtigheid.

Duurzaamheid gaat verder dan alleen energie, klimaat en milieu. Wat kopen we allemaal in onze consumptiemaatschappij, waar komt het vandaan, wie en onder welke omstandigheden is het geproduceerd? Hebben we het allemaal wel nodig, of kunnen we beter gaan consuminderen?

Wij willen af van olie, aardgas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energie neutrale huizen worden de norm. Grondstoffen willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in en om Oldebroek. Voor deze plannen kunnen we niet zonder samenwerking met en enthousiasme van onze inwoners.

3.1 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte

De ChristenUnie wil toe naar een lokaal vormgegeven energiesysteem van volledig hernieuwbare energie. De gemeente heeft de regie in deze lokale energietransitie en zorgt er ook voor dat het doel haalbaar en betaalbaar is en iedereen de overstap mee kan maken.

Energiecoöperaties en lokale initiatieven

Energiecoöperaties brengen de energietransitie dichterbij de burger en maken lokaal eigendom mogelijk. Daarom willen we dat het gemeentebestuur lokale coöperaties, zoals [Energiecoöperatie Noord-Veluwe](#), voor vol aanziet en als het nodig is praktisch en financieel ondersteunt. Dit geldt ook voor projecten voor kleinere maatregelen thuis, zoals isolatie. Het onderzoeken van de mogelijkheden van een lokaal energiebedrijf is volgens de ChristenUnie een goed idee. De gemeente ziet dan toe op een goede verdeling tussen de lasten en de lusten. Dit is een belangrijke basis voor het verkrijgen van draagvlak voor de vele veranderingen die de energietransitie met zich meebrengt.

Energiecoaches

De ChristenUnie is voor de inzet van energiecoaches die inwoners begeleiden bij het zetten van stappen in het verduurzamen van hun woning en inwoners helpen om de subsidiemogelijkheden optimaal te benutten. Inzet van een energieloket zoals [Veluwe Duurzaam](#) is hierin belangrijk!

- Isolatie van de woning is de eerste stap. Daarna volgen maatregelen als zonnepanelen en de inzet van warmtepomp of aansluiting op warmtenet.

De gemeente ondersteunt waar mogelijk de minima in de gemeente Oldebroek bij het verduurzamen van hun woning. Zij moeten niet achterblijven in de energietransitie en uiteindelijk de dupe zijn van dit beleid en blijven zitten met een extra zware energierekening.

Participatie

Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden bij plannen voor energieopwekking, zoals zonne-energie en windmolens, en dat zij kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld en dit kan op allerlei manieren: van een gebiedsgebonden bijdrage die terugvloeit naar de lokale samenleving tot een aandeelhouderschap van inwoners/coöperatie. Belangrijk is wel dat dit voor iedereen in Oldebroek bereikbaar is (dus ook voor inwoners met een kleinere portemonnee). Hiervoor hebben we ook regels opgesteld in de gemeente Oldebroek die we blijven monitoren op de werkbaarheid en de gewenste effecten.

Investeren in warmtenetten

De ChristenUnie wil de potentie van geo- en aquathermie benutten en steeds minder afhankelijk zijn van aardgas en houtige biomassa. Lage en midden-temperatuur warmtenetten hebben meerwaarde voor de verwarming van woonwijken. De ontwikkeling van warmtenetten vraagt echter duidelijke afspraken over de rol van betrokken publieke en private partijen, over een (gelijk) speelveld voor warmteleveranciers en transparantie.

- We willen ruimte voor publieke investeringen in warmtenetten en zien een belangrijke rol voor de publieke netwerkbedrijven. Ook willen we ruimte voor participatie vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten.
- Ook willen we ruimte voor participatie en zeggenschap vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten. Consumentenbescherming en keuzevrijheid staan hierbij hoog in ons vaandel.

Afscheid nemen van aardgas

Bij nieuwbouw is aardgas-loos bouwen inmiddels de norm. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een eigenaar van een bestaande woning. De gemeente Oldebroek speelt hier lokaal op in door te zorgen voor passende plannen.

- Een inwoner van Oldebroek moet op 1 plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn woning aan te passen. [Veluwe Duurzaam](#)
- De ChristenUnie ziet de rol van de gemeente in het faciliteren van duurzaamheidsfondsen en duurzaamheidsleningen zoals we die nu ook hebben - [Duurzaamheid Oldebroek](#) - en wil dat de gemeente onderzoekt of dit is uit te breiden.
- Het uitvoeringsplan om afscheid te nemen van aardgas wordt per wijk samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald.
- Voorkom energiearmoede: Waar aardgas wordt vervangen door duurzame warmte, investeren we direct in isolatie zodat de energierekening omlaag gaat.
- Zon op dak en laadpalen in Bouwbesluit: Opwekking van zonne-energie op daken en in gevels is een uitstekende vorm van meervoudig ruimtegebruik. Door de groei van elektrische mobiliteit zal de vraag naar laadmogelijkheden toenemen. Daarom wordt geschiktheid van daken voor zonne-energie en het aanleggen van laadinfrastructuur verplicht in het Bouwbesluit utiliteitsbouw.

Zie voor meer over duurzame woningen ook hoofdstuk 8: Wonen en ruimte

Meer wind- en zonne-energie

De ChristenUnie vindt het belangrijk zorgvuldig met zonne-energie projecten om te gaan. Daarom ook zijn we kritisch als het gaat om zonne-parken op het land. Want eerst moet de gemeente zich richten op het plaatsen van zonnepanelen op de grote lege daken van gebouwcomplexen in de gemeente Oldebroek, waaronder gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed en particuliere woningen, maar ook corporatiebezit en VVE's.

- De gemeente Oldebroek zoekt naar participatie van energiecoöperaties, zodat bewoners met elkaar kunnen investeren in zonne-energie.
- Daken en gevels in de gemeente Oldebroek met zonnepanelen. De gemeente geeft het goede voorbeeld, ook op het gebied van energiebesparing en zuinige verlichting.
- Voor grootschalige zon- en windprogramma's hanteert de gemeente ook sociaal-maatschappelijke kaders (inspraak, participatie, welke gebieden eerst) met aandacht voor:
 - Actieve betrokkenheid van omwonenden, grondeigenaren en overige belanghebbenden
 - Minimaal 50% lokaal eigendom
 - Zorgvuldige integratie in het landschap (meervoudig ruimtegebruik)
 - De door de gemeente opgestelde criteria voor grootschalige energieopwekking
- Bij keuzes voor het plaatsen van zonnepanelen in onze gemeente gaan we gebruik maken van de Zonneladder en de lokaal afgesproken regels als objectief instrument.
- Geen zonnevelden toepassen op hoogwaardige landbouwgrond.
- Opslag van duurzaam opgewekte energie door bedrijven en particulieren bevorderen, bijv. door het gebruik van een lokaal geproduceerde milieuvriendelijke [zeezoutbatterij](#).

Energiebesparing industrie

De gemeente moet de lokale industrie uitdagen om samen een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken, brengen bedrijven elkaar tot ideeën, en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.

- Duurzaamheid pakt de gemeente Oldebroek integraal aan en wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen (duurzaamheidstoets).
- De gemeente neemt in de verkeers- en vervoersplannen CO2-emissiereductie integraal op. Met aandacht voor alternatieven voor de auto, stimuleren van deelmobiliteit, het gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer.
- De gemeente Oldebroek zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie duurzaam, binnen de landsgrenzen, het liefst zo regionaal mogelijk opgewekt wordt.
- In de komende raadsperiode maken we het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel. En als het even kan doen we dat het liefst lokaal.
- Onderzoeken differentiatie in de OZB heffing voor bedrijven, eventueel op basis van het energielabel. De vervuiler betaalt meer dan de vergroener.

Inzameling herbruikbare grondstoffen

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2025 mag er nog 30 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. De ChristenUnie wil afval zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik.

- In Oldebroek kennen we geen afval meer, alleen maar grondstoffen. Het afvalbrengrstation is dé plek waar grondstoffen een nieuw leven kunnen krijgen. Er moet daar dus ruimte zijn voor het inzamelen van goederen voor kringloop- en reparatiedoeleinden.
- Afval scheiden is de norm.
- Het tegengaan van zwerfafval is en blijft prioriteit.
- De gemeente Oldebroek stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk.
- Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond het voorkomen en hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost.
- Bij aanbesteding is één van de toetsingscriteria dat grondstoffen aan het eind van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en herbruikbaar moeten zijn.
- Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengrstations wordt gepromoot.
- Gezamenlijke aanpak circulaire economie met lokale branche en ondernemersverenigingen (bijv. voor het uitwisselen van lokale reststromen).

3.2 Klimaatadaptatie en Natuurbeleid

Vergroening stedelijk gebied en schone lucht

Natuur is goed voor de mens. De komende periode behouden en breiden we daarom groen uit in Oldebroek en vervangen we zoveel mogelijk bestrating door groen(stroken). Verdichting en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, biodiversiteit in de stad te vergroten en bij te dragen aan schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven die daaraan bijdragen.

- Oldebroek zal ook het [Schone Lucht Akkoord](#) mee-ondertekenen, zodat de ambitie van 50% gezondheidswinst ruimschoots wordt gehaald.
- De ChristenUnie pleit voor goede voorlichting (campagne) over het stoken van hout en over het nut van houtrookfilters.

Biodiversiteit.

De biodiversiteit (soortenrijkdom) neemt schrikbarend af. Doel is om de biodiversiteit en natuurrijkdom te versterken. Dit doen we in de gemeente Oldebroek door:

- vergroening van het stedelijk gebied (met gebruikmaking van inheemse soorten),
- toepassen ecologisch bermbeheer d.m.v. zaaien van speciale bermmengsels en uitgestelde maaidatum,
- natuurvriendelijke maatregelen bij plagen, zoals al is ingezet bij de bestrijding van de eiken processierups.
- gemeenteground te verpachten gericht op behoud of versterking van de biodiversiteit.

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' raakt ook de gemeente Oldebroek. Door versteende gebieden en de toename van extreme buien ontstaat steeds vaker overlast en schade. De extremen merken we ook in lange droge, hete periodes. Daarom heeft Oldebroek stappen gezet naar een klimaatadaptieve leefomgeving. Dit vraagt om goede samenwerking met de waterschappen.

Er moet een plan komen waarin de gemeente en het waterschap het watersysteem als één systeem beschouwt, los van de verschillende verantwoordelijkheden. Waterschappen kunnen meer binnenstedelijk investeren dan ze tot nu toe doen, immers het merendeel van hun inkomsten komt uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het deltaprogramma, om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door een publiekscampagne in samenwerkingen met de tuincentra etc.
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer en gebruik van regenwater.
- De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we in Oldebroek aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling, biodiversiteit en zonnepanelen leveren meer rendement.
- De gemeente monitort of de huidige [subsidies/stimuleringsregelingen](#) voldoen en stuurt bij waar nodig.

Hoofdstuk 4 Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor

“Oldebroek voor mekaar” is een belangrijke lijfspreuk van de gemeente. Daar hoort bij dat we voor elkaar zorgen in de gemeente Oldebroek. We zijn blij met de saamhorigheid die er is in de verschillende kernen van Oldebroek. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid en zijn er mensen die niet mee kunnen komen. De coronacrisis heeft dit nog versterkt. Maar er ontstonden in die periode juist ook mooie initiatieven waarin mensen naar elkaar omzagen. Er is kracht in de samenleving. De ChristenUnie blijft daarom inzetten op een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar als het kan helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen, die het niet op eigen kracht redden. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we in Oldebroek extra gaan investeren in preventie en vroeg signalering. Want voorkomen is beter dan genezen.

5 jaar geleden is de jeugdzorg en de zorg voor kwetsbare inwoners de verantwoordelijkheid van de gemeente geworden. Door de grote kosten van de jeugdzorg en de WMO is er een financieel tekort geweest de afgelopen jaren. Gelukkig lijkt de landelijke overheid nu over de brug te komen. Voor de ChristenUnie blijft voorop staan dat we zorg willen bieden aan iedereen die het nodig heeft. Daarmee bedoelen we dat niet altijd de duurste zorg ingekocht hoeft te worden.

Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

4.1 Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven.

Gezondheid is het uitgangspunt. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien.

- We blijven inzetten op preventie. Dat doen we door verder vorm te geven aan het lokale preventie akkoord wat de afgelopen jaren op initiatief van de ChristenUnie is gesloten met diverse organisaties in de gemeente.
- Oldebroek maakt werk van gezonde voeding, gematigd alcoholgebruik, niet roken en voldoende beweging (onder andere m.b.v. [JOGG: Jongeren op gezond gewicht](#)).

4.2 Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal, bereikbaar en met een menselijk gezicht.

In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening binnen de kerken. Kerken pakken steeds vaker maatschappelijke taken op. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen om wederzijds respect en om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën). Als ChristenUnie erkennen we dat de kerk een andere roeping heeft dan de overheid. En dat kerk en overheid elkaar vanuit die andere roeping, die je gescheiden moet houden, kunnen versterken.

De gemeente moet vol inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen van bureaucratie.

De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de hulpvraag van inwoners.

De inzet van ervaringsdeskundigheid (bij o.a. de ggz, maatschappelijke zorg, mantelzorg vluchtelingenwerk) draagt bij aan grotere deelname aan de samenleving en heeft daarnaast meerwaarde voor de ervaringsdeskundige zelf.

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers en/of een onafhankelijke cliëntondersteuner.
- Oldebroek maakt gebruik van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid.
- Integrale afwegingen worden gemaakt voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet,
- Als zorg niet via een Zorg-in-natura (ZIN) contract geleverd kan worden dan is een persoonsgebonden budget (pgb) een instrument om toch passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie wil het dat pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is.
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de stad/het dorp/de wijken.
- Inzetten op het voorkomen van zorgmijding.
- De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg-)middelen.
- Oldebroek werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken, sociaal team en CJG aan de aanpak van (digitale) laaggeletterdheid.
- De gemeente organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie, die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeente.
- Veel mensen vinden het moeilijk om hulp te vragen. We hebben de komende jaren extra aandacht voor het doorbreken van de schaamte die er is bij het vragen om hulp.

Personen met verward gedrag

Het aantal personen met verward gedrag op straat neemt toe. Er zijn veel minder GGZ-bedden en problemen worden niet tijdig herkend en soms blijft hulp uit. De ChristenUnie wil bijsturen waar nodig. Daarbij zet de gemeente in op vernieuwende vormen van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen horen in ieder geval niet thuis in een politiecel, ze verdienen de aandacht van de omgeving en hulp. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor burens die 'anders' zijn.

- Samen met de GGZ maakt de gemeente afspraken over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ.
- **Het is belangrijk dat de netwerken van zorgvragers in beeld zijn zodat mensen uit het netwerk gevraagd kan worden ondersteuning te bieden.**
- De gemeente zet, in het kader van het hervinden van de eigen kracht, in op zelfhulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van woonruimte;
- De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis, sociaal team en CJG maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, en intensievere samenwerking tussen GGZ, huisartsen, maatschappelijke opvang, woningcorporatie, schuldhulpverlening en andere zorg- en hulpverleners en herstelgroepen.
- De ChristenUnie pleit voor inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.

4.3 Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het proactief benaderen van mensen die, soms zonder dat ze het zelf weten, mantelzorger zijn geworden.

- De gemeente Oldebroek ontwikkelt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtvoorziening.
- De ChristenUnie wil specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers. Zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie.
- De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden actief op ondersteuning;
- In Oldebroek werken we aan meer afstemming tussen formele en informele zorg;
- We vinden het belangrijk dat er geen onnodige drempels opgeworpen worden bij het aanvragen van een mantelzorgwoning. De afgelopen jaren hebben we ons hier al voor ingezet waardoor het gemakkelijker is geworden om een mantelzorgwoning te realiseren.

4.4 Vrijwilligers

De gemeente Oldebroek kent vele vrijwilligers en de ChristenUnie is trots op al het werk dat zij verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor onze samenleving. Daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente vrijwilligerswerk faciliteert en het vrijwilligers en organisaties/verenigingen niet moeilijker maakt door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk.

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen.
- De gemeente faciliteert de coördinatie en koppeling van vrijwilligers via bijvoorbeeld een vrijwilligersbank of –loket en draagt er zorg voor dat deze gebruiksvriendelijk is.

De gemeente biedt de mogelijkheid van een vrijwilligersverzekering.

4.5 Iedereen telt mee en doet mee

Met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap is een inclusieve samenleving dichterbij gekomen. Maar de ChristenUnie wil verder. Mensen met een beperking moeten op alle fronten mee kunnen doen. Om die reden wil de ChristenUnie dat de gemeente Oldebroek stappen blijft zetten naar de inclusieve samenleving.

- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners en ook digitaal moet de gemeente bereikbaar zijn voor mensen met een beperking.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer wordt op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in de gemeente Oldebroek en zich er zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusie-agenda. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- Oldebroek zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten;
- De gemeente Oldebroek maakt zich hard voor voldoende beschikbare toiletten. Om dit te bereiken stelt de gemeente ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open en overlegt met horeca en ondernemers.

4.6 Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag wonen langer thuis. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Oldebroek daarin, samen met woningeigenaren en woningcoöperaties een grote verantwoordelijkheid heeft. Niet alleen woningen maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten. Juist dichtbij huis. Daarom wil de ChristenUnie het sluiten van voorzieningen zoveel mogelijk voorkomen.

Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk 8: Wonen en ruimte

4.7 Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Ouderen verdienen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

- In overleg met de wijk, diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven. Bijvoorbeeld door zelfbeheer.
- Sport en bewegen voor ouderen is en blijft een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- De ChristenUnie wil dat ouderen ouder dan 70 (of 65) jaar bezocht worden vanuit het sociaal team/welzijnsorganisaties (evt. door vrijwilligers) om (verborgen) problemen, zoals eenzaamheid op te sporen. Zie ook: [Stichting Welzijn Ouderen](#)
- Bij een hulpvraag van ouderen wordt de nadruk gelegd op gezond gedrag en wat er nog wel kan.
- *Zingeving* wordt bij gesprekken met ouderen met een hulpvraag een bespreekbaar onderwerp, zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere religieuze organisaties.
- Oldebroek wordt een dementievriendelijke gemeente door relevante medewerkers een gerichte training Samen Dementievriendelijk aan te bieden, dementie in de samenleving bespreekbaar te maken en de juiste zorg en ondersteuning te bieden aan mensen met dementie en hun mantelzorgers.
- De website van de gemeente is 'ouderenproof'.
- Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaalvaardig te maken.
- Onderzoeken welke zorg/begeleiding er nodig is voor aan het einde van het leven.

Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk 8: Wonen en ruimte

4.8 Verslaving

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en softdrugs maar ook gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs.

De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. De risico's van het gebruik van pillen als XTC en MDMA zijn groot. Voorlichting op universiteiten, scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie en pas dan op het veilig gebruik en controle ervan.

Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk 2: Veiligheid

4.9 Opvangvoorzieningen

De gemeente heeft de verplichting mensen die door welke oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in de gemeente Oldebroek slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; cliënten worden gestimuleerd via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- De ChristenUnie is voorstander van het concept Housing First voor dakloze mensen met meerdere problemen. Het toewijzen van een woning is de start van een traject richting zelfstandig wonen.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte.

4.10 Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Oldebroek heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten, moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons er van bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Toch vindt de ChristenUnie de manier waarop we in Oldebroek met vluchtelingen omgaan, een vraagstuk van de hele samenleving. Integratie is geen keuze maar een morele verplichting.

Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij. De ChristenUnie pleit allereerst voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) verdienen bijzondere aandacht. Veel van hen raken in de problemen en maken een opleiding niet af.

De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar bewaakt ook dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door (tijdelijk) extra huisvesting te realiseren. Gemeenten dienen hier zo nodig actief het gesprek over aan te gaan met het provinciebestuur. 'Asielzoekerwijken' of 'vluchtelingenflats' zijn absoluut onwenselijk, daarom is spreiding belangrijk.

Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Mogelijkheden om actief kennis te maken met en deel te nemen aan de maatschappij helpen nieuwkomers bij hun integratie. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden in Oldebroek leidend zijn.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer mogen uitgeprocedeerden daar niet de dupe van zijn. De gemeente Oldebroek zorgt (in regioverband) voor minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer daar geen landelijke regeling voor is.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders.
- Activiteiten vanuit de samenleving, zoals maatjes-/buddyprojecten die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd. We steunen (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal.
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.
- De gemeente Oldebroek zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn.
- De nieuwe inburgeringswet zorgt voor een snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers.

Hoofdstuk 5 Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Oldebroek moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis onderwijs en zorg kunnen krijgen, óók zij die extra ondersteuning nodig hebben. In Oldebroek is er onderwijs en ondersteuning die past bij de cultuur, identiteit en achtergrond van het gezin.

5.1 Ondersteuning van kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen

Stabiele, sterke en liefdevolle gezinnen vormen de veilige basis voor gelukkige kinderen die zich goed ontwikkelen. De ChristenUnie wil dat stellen met kinderen handvatten aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap. Zo moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op de lichamelijke voorbereiding op de komst van een kindje, maar ook op de mentale voorbereiding. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding positief werken tegen stress in de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben, daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente Oldebroek ouders ondersteunt door ouderschaps cursussen via consultatiebureaus aan te bieden. De eerste [1000 dagen](#) van een kind zijn essentieel in diens kansen op een stabiele ontwikkeling. In Oldebroek heet dit kansrijke start en wordt vanuit CJG gecoördineerd met o.a. verloskundigen, IB-ers van school, kraamverpleging.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen. De ChristenUnie pleit voor meer aandacht in de prenatale voorlichting voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap.

- Met professionals uit het veld heeft de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Oldebroek], maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is;
- Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn;
- De ChristenUnie is voorstander van initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen, bijvoorbeeld via steunouders, buurtgezinnen, Home-Start en de Family Factory.

Effectieve ondersteuning

Door in 2015 de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. We zijn een eind op weg maar om de transformatie echt te laten slagen zal er verder ingezet moeten worden op niet alleen voldoende middelen van het Rijk voor deze taak maar ook op een integrale blik op de achtergrond van de problemen van kinderen en jongeren die zich melden bij de jeugdhulp.

We zien een maatschappelijke ontwikkeling waarbij ouders steeds vaker een beroep doen op jeugdhulp. Ouders willen dat hun kinderen het beter hebben dan zij het gehad hebben. Daardoor is het moeilijk geworden om te accepteren dat bepaalde moeilijkheden bij het leven horen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we in de gemeente Oldebroek het normaliseren van dergelijke (tijdelijke) moeilijkheden weer bespreekbaar maken, waarbij uiteraard niemand met een hulpvraag de deur wordt gewezen. Het [CJG](#) (Centrum voor Jeugd en gezin) in de gemeente Oldebroek speelt daarin een belangrijke rol.

De ChristenUnie pleit verder voor preventie en vroegsignalering, want jongeren en hun ouders zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste ondersteuning beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is het nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals één plan maakt.

De ChristenUnie wil in Oldebroek de volgende 3 belangrijkste punten aanpakken, zodat de kosten in de jeugdzorg beheersbaar blijven.

- De scholen in onze gemeente moeten in staat gesteld worden hun pedagogisch klimaat zo vorm te geven dat kinderen en jongeren niet uitvallen. Daar waar dat toch dreigt is het nodig dat er een goede link is tussen jeugd scholen, [CJG](#) en gemeente.
- Een goede koppeling tussen CJG en huisarts: We zetten een professional in om jeugdigen met lichte psychosociale problematiek ondersteuning te geven.
- Afbouw residentiële jeugdzorg: Kinderen hebben fundamenteel recht om op te groeien in een gezin. Soms kan dat niet, dan zoeken we een pleeggezin, bieden we maatwerk of kijken we of een gezinshuis een oplossing is.

In het hulpverleningstraject willen we de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken. Jeugdzorg moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die echt ondersteuning nodig hebben.

Het spreekt voor zich dat het Rijk daarvoor voldoende adequate middelen beschikbaar stelt!

Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven. Dit kan door het onderwijs samen met jeugdzorg arrangementen te laten ontwikkelen of de jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. Vanwege leerplicht is het schoolgebouw en/of het onderwijs vindplaats (en handelingsplaats) van ondersteuning. Dit om stevig in te zetten op preventie en te voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional, die de zorg overneemt. Ook willen wij passend onderwijs en jeugdzorg zoveel mogelijk ontschotten.

- De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg zelf niet heeft ingekocht.
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.
- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit;

- Voordat het wetsvoorstel voor het vereenvoudigen van de keten rond jeugdbescherming door de Tweede Kamer is goedgekeurd, is het van belang dat er op regionaal niveau door de Jeugdbescherming, het lokale team, [VeiligThuis](#) en de Raad voor de Kinderbescherming nauw wordt samengewerkt om dubbel werk en tijdverlies te voorkomen.
- Jongeren die mantelzorger zijn, worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben;
- Voor zwerfjongeren is er opvang en begeleiding en zogenaamde spookjongeren worden opgespoord.
- De gemeente Oldebroek biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding.
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders en zorgt voor voldoende deskundige ondersteuning, zodat kinderen, als dat wenselijk is opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving en pleegouders het volhouden.
- De ChristenUnie pleit voor voorlichting over digiveiligheid op scholen en aan ouders, zodat kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media;
- Wij willen aandacht voor de psychische gezondheid bij kinderen en ouders, extra inzet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren;

5.2 Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is het onderwijs een belangrijke plek. Het is een plek waar ze zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. Kernbegrippen voor goed onderwijs zijn keuzevrijheid, vertrouwen, verantwoordelijkheid en professionaliteit. Dit goede onderwijs willen we als lokale ChristenUnie ondersteunen waar dat binnen onze mogelijkheden ligt. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. En alle onderwijs is bijzonder. Dit houdt in dat ouders, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen en dat de gemeente de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteert. Ouders behouden in Oldebroek de vrijheid van schoolkeuze.

De scholen in Oldebroek zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. In Oldebroek biedt het onderwijs gelijke kansen voor alle leerlingen, onafhankelijk van de wijk waarin een school staat of van de financiële situatie van ouders.

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Zij geven uitvoering aan het bieden van inclusief onderwijs aan alle kinderen. Het is daarbij belangrijk dat het onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd zijn en dat gezamenlijk datgene georganiseerd wordt wat voor leerlingen nodig is om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.

- Voor het versterken van preventie en vroegsignalering werkt de gemeente zoveel mogelijk samen met professionals in het onderwijs en in de vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich zowel landelijk als op lokaal niveau ingezet voor kleine scholen. Dat blijft de ChristenUnie in de komende tijd doen.

Er is een sterke tendens in de samenleving om kinderen eerder te laten beginnen met leren. De ChristenUnie vindt dat dit een keuze is van ouders zelf. In het geval er sprake is van (taal)achterstanden wijst het CJG s ouders actief op de mogelijkheden van Vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

- Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruik maken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, deelname door de gemeente wordt bekostigd.

Helaas ontstaan er regelmatig problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs. Om die reden stimuleert de gemeente, met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen, samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. De ChristenUnie stimuleert een warme overdracht (van leerlingen van het PO naar het VO; niet van dossiers of nummers) zeker waar het gaat om kwetsbare jongeren.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt meer gaan samenwerken. Dat kan door actief de samenwerking te zoeken, bijvoorbeeld door aan te haken bij groepen die dit al doen, zoals ondernemersverenigingen, een lokaal netwerk, maar bijvoorbeeld ook door in haar aanbesteding te stimuleren dat plaatselijke aannemers stageplekken beschikbaar stellen. Kinderen en jongeren moeten naar school. De gemeente zet daarom maximaal in op het voorkomen van schooluitval in samenwerking met ouders, de schoolbesturen en de jeugdzorg.

De ChristenUnie vindt het de verantwoordelijkheid van de gemeente om het goede voorbeeld te geven ten aanzien van de nieuwe inwonersopdracht en om scholen daarbij te ondersteunen.

- De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in de gemeente Oldebroek. Hierbij is vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen.
- De ChristenUnie vindt dat de gemeente Oldebroek stageplaatsen beschikbaar moet stellen voor de jongeren uit de eigen gemeente. We vragen vooral aandacht voor stages van (v)mbo-leerlingen.
- In Oldebroek krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving. De ChristenUnie wil adequate ondersteuning voor leerlingen die uit dreigen te vallen.
- De gemeente stimuleert dat er op iedere basisschool binnen een klas of groep, leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag onderwijs kunnen volgen.
- Er komt extra begeleiding in samenwerking met het onderwijs voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt voor haar deel t.a.v. de onderwijshuisvesting, waarbij ontwikkeling en vernieuwing van onderwijs wordt gestimuleerd er aandacht is voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.
- Oldebroek versterkt waar mogelijk de samenwerking met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO.
- De ChristenUnie ziet voor de gemeente een stimulerende rol, en waar nodig faciliterend, om projecten te ondersteunen op het vlak van
 - het bevorderen van leesvaardigheid, bijvoorbeeld via de openbare bibliotheek
 - het voorkomen van pesten.
 - het versterken van gelijke kansen voor iedereen, mede gezien de impact van de corona-crisis

Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruik maken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, gewezen worden op het minimabeleid van de gemeente.

- De ChristenUnie vindt het belangrijk de lokale middelen, die voor jeugdzorg en onderwijs bestemd zijn, zo beschikbaar te stellen dat de scholen er die investeringen mee kunnen doen die de ontwikkeling van de leerlingen optimaal ten goede komen (meedenkende en faciliterende gemeente).

Hoofdstuk 6 **Economie**

6.1 **Duurzame werkgelegenheid**

De ChristenUnie staat voor een economie die er is voor mensen in plaats van andersom. Een goede markt komt tot haar recht als arbeid en kapitaal geen tegengestelde krachten zijn en als ondernemers, werkgevers en werknemers van elkaars talenten profiteren.

Bedrijven en ondernemers in Oldebroek zijn onmisbaar. Ze zijn van grote waarde voor onze economie en leefbaarheid. Ze creëren werk en zorgen voor innovaties.

Een sterke lokale en regionale economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven.

Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent. De Coronacrisis heeft laten zien hoe sterk bedrijven ook afhankelijk zijn van een goed functionerende overheid. Aan de andere kant mogen we van ondernemers en bedrijven vragen om ook dienstbaar te zijn aan de lokale samenleving.

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers.

- De gemeente Oldebroek stelt zich op als partner voor ondernemers.
- De gemeente moet goede voorwaarden scheppen, en lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren.
- Gemeentelijke inkoop doen we in Oldebroek waar het kan zoveel mogelijk lokaal (MKB vriendelijk aanbesteden)
- Bevorderen van innovatie in het MKB. Toekomstbestendige (familie) bedrijven moeten voortdurend doorontwikkelen. De gemeente ondersteunt daarin, bijvoorbeeld via (het stimuleren van onderlinge) kennisdeling/kenniskringen.
- Ondersteuning van starters en doorgroeiërs. Succesvolle ondernemingen zijn allemaal ooit klein begonnen. Het is belangrijk dat de lokale overheid starters op de arbeidsmarkt ondersteunt met goede werkplekken, waar afstemming, kruisbestuiving en ondersteuning kan plaatsvinden.
- De ChristenUnie in Oldebroek wil dat de lokale overheid investeert in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal.
- De gemeente gaat lokale en regionale economische clusters zoals de kop van de Veluwe en Regio-Zwolle versterken en uitdragen.
- Oldebroek zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid.
- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; Bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.

- Voor ondernemers moet er één (digitaal) loket zijn waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit aan bij het provinciale loket.
- Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte betreft de gemeente ondernemers bij de planning en de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken.

ZZP-ers

Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (ZZP-er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De gemeente moet wat de ChristenUnie betreft actief gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen.

Het voeren van een bedrijf aan huis moet een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk worden gemaakt.

- ZZP-ers in Oldebroek worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers en flex-plekken in publieke ruimten zoals de dorpshuizen, open te stellen voor start-ups.

Duurzame bedrijven en duurzame bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen in Oldebroek zijn een visitekaartje van de gemeente. Het zijn de plaatsen waar geld verdiend wordt, ondernemers elkaar ontmoeten en banen worden gecreëerd, maar ook plaatsen waar inwoners de hele dag verblijven om te werken.

- In overleg met het bedrijfsleven gaan we leegstand voorkomen. In Oldebroek zetten we op tijd in op herstructurering van bedrijventerreinen om tegemoet te komen aan veranderende behoeftes van bedrijven aan ruimte. Leegstand trekt criminaliteit aan.
- Oldebroek stimuleert goede onderlinge samenwerking tussen ondernemers met (vrijwillig of verplicht) parkmanagement.
- Een ondernemersfonds of een BIZ (bedrijven investeringen zone) kan ondernemers helpen om gezamenlijk bij te dragen aan een beter ondernemersklimaat.
- Inzetten op goed openbaarvervoer en gebruik van de fiets.
- Maak bedrijventerreinen aantrekkelijker door groene ruimtes toe te voegen zodat er gesport en gewandeld kan worden in de pauzes en avonduren.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met de ondernemers inzet op energiebesparing bij bedrijven en opwekking van duurzame energie. Maak samen duidelijke doelen voor energiebesparing.
- Stimuleer de circulaire economie door kenniskringen die zich richten op het besparen van grondstoffen te besparen, energie en het gebruik maken van elkaars warmte of energie.
- De ChristenUnie is tegen 'verdozing' van het buitengebied. We verzetten ons tegen de bouw van distributiecentra in ons groene gebied

6.2 Werken en rusten

De ChristenUnie hecht grote waarde aan een goede balans tussen werken, zorgen en rusten. De ontwikkeling naar een 24-uurs economie lijkt niet te stoppen. Tegelijkertijd zien we mensen op zoek naar meer rust en onthaasting. De coronacrisis heeft die behoefte onderstreept. Onze samenleving en economie gedijen als er rustmomenten zijn.

Vanuit onze christelijke levensovertuiging genieten wij van de zondag als collectief rustmoment. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken, en een zevende dag om te genieten van rust, kerkdiensten, verstillingsmomenten en van gezin en familie.

We zien dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen.

- De ChristenUnie is niet voor verruiming van de zondagsopenstelling van winkels.

6.3 Recreatie en toerisme

Ontspannen dichtbij huis. De coronacrisis heeft geleerd dat we hierin nog meer moeten investeren. Samen met recreatie- en toeristische ondernemers maakt de gemeente een plan met als doel het stimuleren en uitbreiden van verblijfsrecreatie in en rond Oldebroek.

- Naast de ontsluiting van onze toeristische trekpleisters gaan we inzetten op een optimale ontsluiting van fiets- loop- (en kanoverbindingen), voor zowel recreatie als het woon-werk verkeer.
- Inzet op gebiedspromotie (stad, dorp of gebied), samen met inwoners en lokale ondernemers.

6.4 Bloeiende dorpskernen

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moeten we de komende periode inspelen. De ChristenUnie let hierbij op de leefbaarheid van de kernen en op sociale veiligheid in en rond winkelgebieden.

- Om het winkelgebied in Oldebroek meer te concentreren, en de leefbaarheid van de dorpskernen te bevorderen, gaan we winkelbestemmingen zo nodig wijzigen in woonbestemmingen.
- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.
- De ChristenUnie zet zich in voor optimaal onderhoud en de uitstraling van de openbare ruimte in de binnenstad en winkelcentra. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is een belangrijk punt van aandacht hierbij.
- In kleine kernen zetten we in op het behoud van functies. Kleine winkelcentra zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten. We gaan hier creatief mee om, bijvoorbeeld door het combineren van functies.

6.5 Waardering van voedsel

Het is belangrijk om te weten waar ons eten vandaan komt. Daarbij is een betere verbinding tussen onze inwoners en het platteland van belang. Ook de lokale overheid kan een andere eetcultuur bevorderen door bij te dragen aan meer lokale, biologische en gezondere producten en voedselketens. Landbouw dichtbij is daarom een goed idee. Het verlevendigt onze gemeente, brengt onze voedselproductie dicht bij huis en maakt de openbare ruimte groener en leefbaarder.

De gemeente Oldebroek geeft aan welke gronden er eventueel geschikt zijn om er (tijdelijk) een Buurtinitiatief te beginnen.

- Regionale voedselmarkten. We stimuleren het oprichten van regionale voedselmarkten, met gebiedscoöperaties die het voedsel rechtstreeks van boeren naar inwoners brengen.
- Verbinding tussen school, voedsel en natuur. Elke basisschoolklas krijgt de gelegenheid om een (circulaire) boerderij te bezoeken, een schooltuin aan te leggen of een excursie naar een natuurgebied te maken. Zo kunnen kinderen leren wat gezond voedsel is, hoe dat duurzaam kan worden geproduceerd en wat voor impact voedsel heeft. Bovendien kan dit behulpzaam zijn bij het onderwijs over duurzaamheid en klimaatverandering in het algemeen en bij specifieke onderwerpen als vegetarisme en recycling.
- De komende periode wil de ChristenUnie dat de gemeente samen met boeren, voedselproducenten en de (super)markt gaat inzetten op het promoten van het eten van lokale producten.
- Stimuleer de mogelijkheid voor lokale voedselproducenten om hun producten te verkopen op de (week)markten in Oldebroek.
- Voedselverspilling gaan we tegen.
- Goede voorbeelden door de gemeente: 100% duurzaam en zo lokaal mogelijk.
- Stimuleer 'voedseljutten' door het planten van bomen met eetbare vruchten: voedselbos.

6.6 Gezonde agrarische sector

Voedsel is een geschenk van God aan mensen. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving.

- Bij het opstellen van een visie op het buitengebied wil de ChristenUnie inzetten op een toekomstbestendige agrarische sector. Kernwoorden: Kringlooplandbouw, lokale voedselketens en de boer als mede-beheerder van de openbare ruimte.
- Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door investeringen mogelijk te maken, voor zover deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- Zuinig omgaan met landbouwgrond, er is veel ruimte nodig om te schakelen naar een extensief bedrijf.
- Mogelijkheid bieden voor verbreding van de activiteiten zoals zorg, recreatie en toerisme.

Hoofstuk 7 Meedoen op de arbeidsmarkt

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen en waar contacten worden gelegd met anderen.

Veel mensen hebben de afgelopen periode een beroep moeten doen op de steunmaatregelen van het rijk. Mensen met een eigen zaak of ZZP-ers. Het is belangrijk dat zij hun beroep weer op kunnen pakken en uit hun bedrijf weer een inkomen kunnen halen.

In onze gemeente maken nog ruim 250 mensen gebruik van de bijstand/participatiewet. Het is goed dat we regelingen hebben om deel te blijven nemen aan de samenleving, en om een fatsoenlijk inkomen te hebben. Er zijn daarnaast teveel mensen die ondanks een baan dicht bij of onder de armoedegrens leven. Ook het langdurig gebruik maken van regelingen maakt dat mensen steeds verder wegzakken in structurele armoede. Dit willen we niet laten gebeuren.

We leven in één van de rijkste landen ter wereld maar ook in Nederland is armoede en lukt het niet iedereen het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in de gemeente Oldebroek aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan een perspectief kunnen werken.

- De ChristenUnie in Oldebroek is voor een bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en de menselijke maat waar mensen een fatsoenlijk inkomen hebben en zelf regie houden over hun leven.
- Solidariteit komt van twee kanten. Dit betekent dat er rechten zijn maar ook plichten. De gemeente staat daarin dicht bij haar inwoners en helpt bij het herstellen van een fout. We bestempelen mensen niet zomaar als fraudeur. Wanneer mensen bewust misbruik maken van regelingen, fraude plegen of niet willen werken, stellen we duidelijk een grens en is er geen recht meer op een uitkering.
- In Oldebroek zijn we alert op arbeidsdiscriminatie op welke grond dan ook. De gemeente zelf moet ook oog hebben voor ongelijkheid in eigen beleid.

7.1 Aan het werk

De arbeidsmarkt is constant aan het veranderen. Naast vaste contracten bij bedrijven, beginnen steeds meer mensen voor zichzelf als ZZP-er.

Binnen de zorg, logistiek, en de bouw volgen de technologische ontwikkelingen elkaar snel op. Nieuwe beroepen komen op en mensen die al lang in een bedrijf werken, zullen vaker moeten worden bij- of omschoold. Voor de een is dat vanzelfsprekend, voor de andere persoon is dat lastig. Vooral jongeren zijn daarin kwetsbaar.

- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.
- De gemeente Oldebroek stimuleert vestigingsbeleid voor bedrijven waarvan de werkgelegenheid aansluit bij de plaatselijke behoefte/scholing.

De ChristenUnie ziet graag dat overheid, onderwijs en ondernemers samen optrekken om mensen aangehaakt te houden in deze ontwikkelingen. Er zijn positieve resultaten van mentorprojecten, [JobHulpMaatjes](#), meester-gezel-constructies en coachingstrajecten, waarbij vrijwilligers werkzoekenden ondersteunen of waarbij ondernemers als een mentor startende ZZP-ers op weg helpen.

Voor mensen met een beperking moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou via een arbeidsovereenkomst gaat of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld in, en maakt bedrijven enthousiast hiervoor, ook door ze te ontzorgen.

Mensen met een beperking verdienen aandacht en begeleiding op de werkvloer door een coach of een collega die kennis heeft van de problemen die ze dagelijks ervaren. Dit zorgt voor meer begrip van collega's en meer werkplezier bij de werknemer. Het is belangrijk dat UWV en gemeenten deze ondersteuning inkopen/aanbieden. Daarbij zijn we alert op misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen.

Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd. De gemeente Oldebroek zoekt betrouwbare en 'vaste' partners zodat we duurzame plaatsingen kunnen realiseren.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. Ook voor de maatschappij is de inzet van vrijwilligers onmisbaar. De gemeente zoekt naar partners als IG om mensen richting een passende werkplek te kunnen bemiddelen.

- De gemeente neemt, in samenwerking met bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen.
- De gemeente zet in op meerjarige projecten en programma's van vrijwilligers waarbij kwetsbare doelgroepen meerjarig worden ingezet in het bedrijfsleven en/of maatschappelijke organisaties.
- De gemeente zoekt in samenwerking met het lokale bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken.
- De ChristenUnie vindt dat de gemeente heel zorgvuldig moet zijn als het gaat om het vragen van een tegenprestatie. Het is belangrijk dat een tegenprestatie zoveel mogelijk aansluit bij de eigen kennis en talenten van mensen. De tegenprestatie mag niet ten koste gaan van regulier werk en ook mantelzorg geldt als tegenprestatie.
- De ChristenUnie wil dat er aparte aandacht is voor re-integratie van 55-plussers omdat deze groep aan andere aanpak vraagt. Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re)integratie-trajecten (leerwerktrajecten) bieden, worden beloond.
- In Oldebroek komt er maximale ruimte voor re-integratietrajecten, en vormen van regelarme bijstand. Bijvoorbeeld door het mogelijk te maken een eigen bedrijf of onderneming te starten met behoud van uitkering. Het sociaal team is bij de gemeente de plek waar jongeren, werkzoekenden, mensen met een beperking, nieuwkomers en werkgevers tot een optimale match kunnen komen.

Nieuwkomers en arbeidsmigranten

Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook voor hen geldt: hoe eerder, hoe beter.

- Vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen. Binnen de nieuwe inburgeringswet zijn hiervoor voldoende mogelijkheden.

Ook in onze gemeente werken en wonen arbeidsmigranten. Zij zijn voor onze lokale economie belangrijk maar vormen een kwetsbare doelgroep. Regelmatig hebben zij te maken met uitbuiting, mensenhandel, slechte woonomstandigheden en door de taalbarrière is het moeilijk deel uit te maken van onze Oldebroekse samenleving.

De ChristenUnie is blij zijn met het in 2021 vastgestelde beleid dat we als mooie basis zien en bijdraagt aan integratie en dat het risico op uitbuiting, dakloosheid en overlast beperkt.

Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in Nederland verblijven, zich inschrijven in het BRP. Hiermee krijgen zij dezelfde rechten (zorg!) en plichten als elke Nederlander. In Oldebroek spreken we af dat de werkgevers en uitzendbureaus hun werknemers hierop wijzen.

- De gemeente Oldebroek sluit een convenant met betrokken werkgevers en uitzendbureaus, waarin afspraken staan over inschrijving BRP, huisvesting, arbeidsomstandigheden en rechten en plichten van arbeidsmigranten.
- In onze gemeentelijke wetgeving (APV) komen regels over o.a. de exploitatievergunning en andere regels (overlast, het aantal personen per woning, enz.) rond het huisvesten van arbeidsmigranten.
- In Oldebroek controleert de gemeente regelmatig huisvesting en arbeidsomstandigheden van arbeidsmigranten. Ook om mensenhandel op het spoor te komen.

7.2 Armoede en preventie

In de gemeente Oldebroek groeien te veel kinderen in armoede op. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen werkende ouders heeft. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties, ongezonde keuzes en armoede levert veel stress op.

- Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen, moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Wij willen de vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat, doorbreken.

Minimaregelingen zijn bedoeld om mensen en gezinnen te helpen. De ChristenUnie wil dat gezinnen optimaal gebruik maken van de regelingen. Dit is onderdeel van één gezin, één plan en één regisseur. Deze regisseur zorgt ervoor dat op alle fronten wordt meegedacht: werk en opleiding, maar ook goed in je vel zitten (psychische en fysieke gezondheid) zijn belangrijke factoren. Om geldstress te voorkomen wil de ChristenUnie dat de gemeente voor schulden een gezinsaanpak hanteert. De regisseur bewaakt deze gezinsaanpak.

Jongeren zijn financieel kwetsbaar. Een integrale aanpak is voor hen heel belangrijk. Omgaan met financiën maakt onderdeel uit van het preventieve programma van de gemeente, maar is ook een gedeelde verantwoordelijkheid met de opvoeders.

- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden.
- Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid kosten geld. De gemeente zorgt dat ook de minima in Oldebroek mee kunnen doen en profiteren van een lagere energierekening.
- De gemeente Oldebroek kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- Voor mensen met een laag inkomen is een collectieve zorgverzekering beschikbaar, met een aantrekkelijk tarief en scherpe randvoorwaarden, zoals o.a. een compensatie van of meeverzekerd eigen risico. De collectieve zorgverzekering is ook beschikbaar voor minima.
- De ChristenUnie wil dat voorzieningen voor hulp en financiële ondersteuning beter bekend zijn bij de doelgroep, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de Voorzieningswijzer.
- De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen is zo laagdrempelig mogelijk.
- O.a. scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het sociaal team.
- Bij regelingen voor minima zet de gemeente in op het hanteren van minimaal de grens van 120% voor deze regelingen.

Schulden

Om te voorkomen dat voor zowel mensen zelf, als ook voor schuldeisers en de samenleving de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen, vindt de ChristenUnie dat de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening moet bieden. De gemeente Oldebroek vermijdt ingewikkelde bureaucratie.

Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast. In de situatie waarbij mensen wel willen betalen, maar niet kunnen betalen, willen we dat de gemeente Oldebroek sociaal incasseert. Bij het ontstaan van betalingsachterstanden kijkt de gemeente naar de situatie van de persoon. Maatwerk dus.

We gaan altijd uit van vertrouwen en de gemeente moet hulp bieden bij het herstellen van een fout of bij het organiseren van een betalingsregeling. Dit geldt voor alle gemeentelijke afdelingen.

En hoewel wij het liefst een samenleving zouden zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. Ook zij mogen op gemeentelijke steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoersmiddel.

- Eén schuldenaar, één regisseur.
- In Oldebroek zijn we aangesloten bij Garantiefonds om waar nodig / gewenst kredieten te verstrekken.
- Na aanmelding moet iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kunnen. De ChristenUnie zet in op kortere schuldhulptrajecten met goede begeleiding, zodat mensen sneller zicht hebben op een schone lei.
- De gemeente Oldebroek sluit een convenant met alle aanbestedingspartners, waarin afspraken vastliggen m.b.t. sociaal incasseren en signaleren van betalingsachterstanden.
- In Oldebroek werken we met incassobureaus en deurwaarders die aangesloten zijn bij het landelijk keurmerk m.b.t. sociaal incasseren.
- In Oldebroek maken we een plan waarbij werkgevers die te maken hebben met werknemers in schulden, in samenwerking met de gemeente hun werknemer kunnen ondersteunen.

- De gemeente Oldebroek maakt ook werk van de ondersteuning van ondernemers en ZZP-ers met schulden, door ook voor hen schuldhulp te realiseren en ruimhartige bbz-kredieten aan te bieden.
- De gemeente Oldebroek is betrokken bij landelijke initiatieven om schulden te voorkomen.
- De wachttijden voor schuldhulp worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als [SchuldHulpMaatje](#), [Humanitas](#), maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie.
Zie hiervoor verder ook: Hulp bij [Schulden](#)
- De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan.
- Bij dakloosheid door huurschuld werken we in Oldebroek aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. In Oldebroek zetten we ons in dat gezinnen met kinderen onder de 12 niet uit hun woning worden gezet.

Hoofdstuk 8 Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?

De Gemeente Oldebroek is een aantrekkelijke woonomgeving met een prachtig buitengebied. We vinden het belangrijk dat er ruimte is voor iedereen om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Maar de ruimte is beperkt en er zijn grote uitdagingen op het gebied van natuur, stikstof, woningnood en klimaat. Voor de ChristenUnie is het belangrijk de schepping te beschermen. Duurzaam ruimtegebruik is het uitgangspunt waarbij we ons mooie buitengebied zoveel mogelijk willen bijhouden.

Wonen gaat over zoveel meer dan stenen stapelen. Wonen gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt of wijk.

De ChristenUnie Oldebroek blijft zich inzetten voor de kansen van starters en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen voor iedereen.

8.1 Wonen

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot. De ChristenUnie wil dat de gemeente Oldebroek met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

In de gemeente Oldebroek moeten we nu nadenken waar we in de toekomst moeten bijbouwen. De kernen Oldebroek en Wezep zijn de kernen die mogen groeien en er zijn niet veel inbreidingslocaties meer. We moeten daarom nadenken over gebieden waar we als gemeente in de toekomst willen bouwen en voeren daarbij als gemeente een actief grondbeleid zodat we meer regie hebben welke woningen we waar gaan bouwen. In de kleinere kernen willen we vooral bouwen naar behoefte.

We vinden het belangrijk dat er (kleine woningen) voor starters gebouwd wordt en dat er voldoende woningen zijn voor ouderen.

Samen met woningbouwcoöperaties moeten er de komende jaren meer huurwoningen gebouwd worden. Ook blijven we ons inzetten om op het gebied van wonen te zorgen voor minder regelgeving voor burgers en stimuleren we nieuwe woonvormen zoveel mogelijk. De ChristenUnie knokt voor de kansen van starters, alleenstaanden en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen in een gezonde omgeving voor iedereen.

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente Oldebroek zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar inwoners bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving. Goede kwaliteit van woonomgeving vertaalt zich ook in positieve effecten voor de gezondheid.

Structurele versterking van de (wijk)economie en bereikbare voorzieningen houden krimpregio's leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals wegen, fietspaden, openbaar vervoer en snel internet.

Beschikbare woningen

- We denken nu al na over waar we op lange termijn willen gaan bouwen in de gemeente Oldebroek. In het gemeentelijke woonprogramma wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Bij het ontwikkelen van nieuwe wijken denken we goed na hoe we als rentmeester omgaan met de ruimte en kijken we hoe woningen goed ingepast kunnen worden in de omgeving. Tegelijk onderkennen we dat de woningbouwopgave zo groot is, dat aan bouwen op landbouwgrond niet valt te ontkomen. Conform de ladder duurzame verstedelijking staan we dat beperkt toe. Aan de randen van onze kernen biedt dat mogelijkheden om aantrekkelijke woonlandschappen tot stand te brengen in combinatie met natuurontwikkeling.
- In de geest van de omgevingswet vinden we het belangrijk dat de gemeente Oldebroek goed meedenkt met inwoners met een initiatief.
- Waar mogelijk werk de gemeente Oldebroek mee aan het hergebruik van leegstaande gebouwen.
- Vrijkomende agrarische bebouwing door stoppende boeren kan in een deel van de ruimtevrage voor wonen voorzien, door transformatie tot woningen.
- Doorstromen alstublieft: Er komen doorstroommakelaars en doorstroompremies om mensen van een relatief ruim huis naar een meer passende woning te begeleiden.
- De ChristenUnie is voor een woonverplichting bij nieuwbouw (zodat huizen niet opgekocht worden door huisjesmelkers)
- Bescherm huurders en particuliere kopers beter. De ChristenUnie wil dat de gemeente Oldebroek onderzoekt hoe huisjesmelkers, malafide verhuurders en bemiddelingsbureaus effectief worden bestreden en vooral studenten en arbeidsmigranten beter worden beschermd tegen wanpraktijken. Daarnaast onderzoekt de gemeente Oldebroek de mogelijkheden van een opkoopbescherming van bestaande betaalbare koopwoningen ter bescherming tegen buy-to-let. Ook wordt onderzocht of verplichte bewoning bij van nieuwbouw en bestaande woning positief effect heeft op de gespannen woningmarkt.

Duurzame woningen

- Door middel van een woonprogramma met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.
- Woningen in Oldebroek worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen. (nul-op-de-meter)
De duurzaamheidslening is in Oldebroek beschikbaar.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente Oldebroek de komende periode fors investeert in (aangepaste) woningen en gemeenschappelijke woonvormen voor ouderen. Collectieve woonvormen zoals de recent ontwikkelde Wezeper veste, zijn belangrijk omdat ze zorgen voor onderling contact, gezelschap en burenhulp. Ook bevordert het realiseren van voldoende woningen voor ouderen de doorstroom op de woningmarkt.
- Er komt in Oldebroek ruimte voor woonzorgprojecten maar ook voor meergeneratiewoningen, inclusieve wijken en hofjes.
- In Oldebroek mogen er geen belemmeringen zijn voor collectieve woonvormen voor senioren ('krasse knarrenhofjes') en gemengd wonen.

- Een vast te stellen percentage van de nieuw te bouwen woningen in Oldebroek reserveren we voor passende woonvormen voor ouderen. Bovendien wordt toegankelijkheid standaard meegenomen bij nieuwbouw, zodat alle nieuwe woningen levensloopbestendig zijn.
- Oldebroek bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, waardoor men langer in het eigen huis kan blijven wonen. Dit kan niet zonder een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de lokale regelgeving neemt de gemeente weg. Woningcorporaties worden aangespoord om woningen levensloopbestendig te maken.

Betaalbare woningen, ook voor jongeren

Wonen is voor woningeigenaren die al decennia een huis bezitten meestal goed betaalbaar. Voor jongeren en huurders in de vrije sector is betaalbaar wonen in onze gemeente een heel ander verhaal. Daar maken we ons grote zorgen over.

- Betaalbaar starten: Starters moeten in de gemeente Oldebroek hun wooncarrière kunnen beginnen. We willen de schaarste eerlijk verdelen en een deel van de te bouwen en vrijkomende sociale huurwoningen reserveren voor starters, die op hun beurt doorstromen zodra hun inkomensniveau dat toelaat.
- Oldebroek zet zich in om starters ruimte te geven op de woningmarkt. Naast de startersleningen wordt er gezocht naar nieuwe instrumenten zoals bijvoorbeeld Duokoop (de koper koopt alleen de woning en niet de grond) en koopgarant (kopen met korting meestal via de woningstichting).
- Grootte van de woning aanpassen aan woonbehoefte. Voorbeeld: starters woningen moeten ook starters woningen blijven, dat creëert doorstroming en zo blijven deze dan ook beschikbaar.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Oldebroek woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijk woonprogramma. In dit woonprogramma moet aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een plan zijn hoe we in Oldebroek de bestaande woningvoorraad volledig gaan verduurzamen.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen, we willen dit bereiken door de wettelijke taken en verplichtingen af te dwingen en te zorgen voor concrete aantallen en termijnen van realisering! Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners in Oldebroek.

- Ruim baan voor woningcorporaties. Naast betaalbare koopwoningen, zijn er vooral meer sociale en (lage) middeldure huurwoningen nodig waaronder appartementen en studio's voor starters en gescheiden gezinnen.
- In woningbouwprojecten zorgen we voor kleine starterswoningen zodat het voor starters betaalbaar is én het zorgt ervoor dat mensen sneller doorstromen naar een grotere woning.
- De gemeente zorgt er samen met de wooncorporaties voor dat er voldoende sociale huurwoningen beschikbaar zijn voor speciale doelgroepen (ambulante cliënten beschermd wonen, statushouders, tienermoeders, arbeidsmigranten.)
- De gemeente Oldebroek stelt met de woningcorporaties doelen op, gericht op het verbeteren van de energiehuishouding van woningen.

- De gemeente besteedt in de prestatieafspraken met de woningcorporaties aandacht aan:
 - de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen,
 - de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector,
 - eventuele verkoop bestaande voorraad woningen,
 - aantal nieuw te bouwen woningen,
 - verduurzaming van bestaande woningen
 - duurzaamheid als norm bij nieuwbouw,
 - aantal te vestigen statushouders en andere doelgroepen zoals mensen vanuit de beschermde woonvorm naar zelfstandig wonen met ambulante begeleiding.

Duurzame woningen en andere gebouwen

Verduurzaming van de woningvoorraad is een immense opgave en vooral ook een zaak van de lange adem. Bij de energietransitie is isolatie van woningen van groot belang. Deze transitie raakt alle terreinen van onze economie en samenleving, niet in het minst de gebouwde omgeving.

- Wijkgerichte aanpak bestaande bouw. In de bestaande bouw wordt jaarlijks een ambitieus maar realistisch aantal woningen voorzien van een duurzame warmteoplossing. Dit gebeurt in een wijkgerichte aanpak.
- De transitie naar een duurzame warmteoplossing vraagt om concrete, werkbare en betaalbare stimulerings- en financieringsoplossingen. Hier is inzet van de rijksoverheid cruciaal.
- Klimaatbestendige nieuwbouw. Bij nieuwbouw gaat het niet alleen om energiebesparing en gasvrij bouwen, maar ook om klimaatbestendigheid, zowel voor wat betreft de omgang met water - waaronder het afkoppelen van hemelwater en afvalwater - als het voorkomen van hittestress. We willen dat de gemeente Oldebroek beter gebruik maakt van de huidige juridische mogelijkheden en verkent wat er extra nodig is, zoals aanpassing van het Bouwbesluit.
- Nul-op-de-meter bij nieuwbouw. De ChristenUnie stimuleert de bouw van nul-op-de-meterwoningen bij nieuwbouw door woningcorporaties. Op deze manier versnellen we de verduurzaming van de woningbouwsector.
- Voorkom energiearmoede. Wijken met slecht geïsoleerde huizen en bewoners met lage inkomens moeten niet achteraan, maar vooraan staan bij de energietransitie. Waar aardgas geleidelijk wordt vervangen door duurzame warmte, wordt ook geïnvesteerd in isolatie, zodat de energierekening echt omlaag gaat. Daardoor blijven de woonlasten bij verduurzaming gelijk (woonlastenneutraal) en worden woningen ook nog eens comfortabeler.
- Gemeente ondersteunt "Right to challenge", waarmee samen met inwoners de opgave wordt aangepakt.

Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk 3: Energie, klimaat en milieu

8.2 Ruimte

Het dagelijks werk van de gemeente: openbare ruimte

Een belangrijk deel van ons leven maken we gebruik van gemeentelijke voorzieningen. De straatverlichting werkt, de straat ligt er netjes bij, er zijn bosjes en grasvelden. Stel je eens voor dat we het zonder openbare verlichting moesten doen! Of dat het vuil niet wordt opgehaald? Met dit dagelijks werk draagt de gemeente bij aan ons geluk.

De openbare ruimte heeft invloed op onze gezondheid. Als we wandelen, kunnen spelen, hardlopen, of fitnesssen in de buitenruimte. Een hardloprondje wordt spannender als er een start en finishstreep op de weg staan.

Ook de gemeente Oldebroek moet zich voorbereiden op klimaatverandering. Er komen meer hoosbuien en meer hittegolven. Juist bij de inrichting van de openbare ruimte moet je daar nu keuzes in maken, vindt de ChristenUnie. Met meer ruimte voor water en groen wordt de stad robuuster. Tegelijk geeft dit weer meer kansen voor biodiversiteit in de stad.

Ook voor ons gevoel van veiligheid, de vrijheid om anderen te ontmoeten en contacten te leggen is een goede, sociaal veilige, openbare ruimte van levensbelang.

De ChristenUnie denkt dan ook aan groepen die minder makkelijk hun weg vinden, mensen met een rollator, blindenstok, of kinderwagen, iedereen moet in onze gemeente zijn of haar weg kunnen vinden.

- Bij het aanbesteden van onderhoud en aanleg van de openbare ruimte probeert de gemeente Oldebroek zoveel mogelijk van de Sustainable Development Goals na te streven.
- In onze gemeente is er voldoende ruimte voor kinderen om te spelen, in speeltuinen, maar ook in bosjes om hutten te kunnen bouwen en in bomen te klimmen.
- De openbare ruimte daagt uit tot spelen en bewegen, ook voor volwassenen.
- De openbare ruimte geeft ruimte aan water en groen om klimaatverandering te kunnen vangen. Stortbuien kunnen zo beter opgevangen worden, bij hete zomers gaan we zo hittestress tegen.
- Onze gemeentelijke gebouwen krijgen zo veel mogelijk groene gevels en daken.
- Ontwerp de openbare ruimte op en top toegankelijk.
- Gemeentebestuurders en raadsleden in Oldebroek moeten jaarlijks een toegankelijkheidswandeling maken met ervaringsdeskundigen. Dus een geblinddoekte wandeling onder begeleiding van iemand die blind is, of een rondje in een rolstoel. Zo worden de gemeentebestuurders zich bewust van het belang van toegankelijkheid en worden zij ambassadeurs voor toegankelijkheid
- Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan maakt de gemeente met haar inwoners afspraken over de openbare ruimte.
- De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun dorp, wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.
- Open landschappen behouden, versnippering voorkomen. Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen willen we tegengaan.

Omgevingswet

Per 1 januari 2022 komt (zeer waarschijnlijk) een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale- en gezondheidsdomein.

- De ChristenUnie is voor een goede participatieverordening waarin beschreven staat hoe de participatie van burgers vormgegeven moet worden. Vooral: laat de gemeente daarin een goed voorbeeld geven.
- We pleiten voor een goede omgevingsvisie op gemeentelijk niveau; bij voorkeur gemaakt in dialoog met de bewoners van de verschillende (sub-)wijken;
- Belangrijk is ook een goed werkend DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Vooral: goede ondersteuning voor burgers die niet (zo) digitaal vaardig zijn.
- Bij de uitvoering van de Omgevingswet werkt de gemeente Oldebroek nauw samen met de Provincie en de Waterschappen.

- We willen graag dat onze natuurlijke omgeving zoveel mogelijk behouden blijft en dit samen met agrariërs en natuurorganisaties oppakken.
- De ChristenUnie wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt gemaakt door aanleg en onderhoud van goede wandel- fiets- en beleefpaden.
- De kosten van het invoeren van de omgevingswet moeten draagbaar zijn voor onze gemeente! Zo nodig spreken wij de rijksoverheid hierop aan.

Groene Schoolpleinen

We stimuleren groene schoolpleinen. Kinderen vinden een groen schoolplein leuker, mooier en prettiger, zijn geconcentreerder, rustiger, bewegen meer, zijn meer in contact met de natuur en hebben een uitdagendere speelomgeving. Daarnaast draagt een groen schoolplein bij aan het verminderen van wateroverlast, hittestress en is het goed voor de biodiversiteit.

Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving.

- Bij de inrichting van de openbare ruimte in Oldebroek is rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen.
- De ChristenUnie pleit voor een revolverend landschapsfonds: Een landschapsfonds waaruit geleend kan worden om de ontwikkeling van landschapsplannen financieel te ondersteunen.

Afstemming over kwetsbare natuur bij Regionale Energie Strategie (RES)

Ruimtelijke principes en afwegingskaders voor natuur en landschap zijn voor de meeste RES'en nog onvoldoende uitgewerkt. De ChristenUnie pleit voor een goede balans tussen het belang van duurzame energieopwekking en het belang van landschappelijke waarde.

Verkeerde keuzes kunnen zeer negatieve en langdurige consequenties voor natuur en landschap hebben.

- De gewenste transitie in de landbouw vraagt om meer grond, wees daar zuinig op! Voorkom grondbeslag van kostbare, hoogwaardige landbouwgrond door zonneparken.
- De gemeente Oldebroek betreft actief de organisaties en bewoners uit de omgeving bij het uitwerken van de plannen. Anders komen we bij de uitvoering in de problemen, raken we achter in het halen van onze doelen en delft de natuur verder het onderspit.

Hoofdstuk 9 Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn noodzakelijk om economische, sociale en culturele activiteiten te ondernemen. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar. Maar de groeiende mobiliteit mag niet ten koste gaan van onze leefomgeving.

Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom krijgt langzaam, niet gemotoriseerd verkeer in Oldebroek voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam.

Bij verdeling van de openbare ruimte en instelling van verkeerslichten binnen onze gemeente kiest de ChristenUnie daarom voor het STOP principe: Eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer en vervolgens pas de Personenwagen.

De ChristenUnie gaat zich de komende periode verder inzetten voor verduurzaming van de mobiliteit (volledig CO2-neutraal in 2040), voor het vermijden van overbodig verkeer en voor vergroting van het aandeel lopen, fietsen en openbaar vervoer in de totale mobiliteit in de gemeente Oldebroek.

Om deze duurzame mobiliteitstransitie te realiseren investeren we in Oldebroek in sociaal veilige wandelroutes, in meer ruimte voor de fiets met een goed netwerk van doorfietsroutes voor woon-werkverkeer, routes naar scholen, met een hoge kwaliteit. In snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen en in een goede afstemming tussen mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling. De gemeente Oldebroek is (samen met provincie en Rijk) verantwoordelijk voor infrastructuur van hoog niveau. Zoals verder uitwerken van [snelfietsroutes](#) zodat ook op langere afstanden de fiets een goed alternatief is, bijvoorbeeld de F28 van Zwolle naar Amersfoort.

Geen Lelystad Airport. Er gaat definitief een streep door de opening van het nieuwe Lelystad Airport. Het openen van een extra luchthaven voor vakantievluchten past niet bij de noodzaak om minder te vliegen en te komen tot een volledige CO2 neutrale samenleving.

- We blijven ons maximaal inzetten om de overlast van Lelystad Airport voor de inwoners van de gemeente Oldebroek tot een minimum te beperken totdat daar definitief een streep door is gezet.

9.1 Voetgangers

- Barrières voor voetgangers moeten verdwijnen, te beginnen bij basisscholen, winkelcentra, zorgvoorzieningen en andere belangrijke ontmoetingsplekken en de looproutes daar naar toe. Verhoogd liggende trottoirs moeten op elke hoek voorzien zijn van op- en afritbanden voor rolstoelen, rollators en kinderwagens. Voetpaden moeten volledig gebruikt kunnen worden, dus obstakels worden weggehaald en overhangend groen of heggen teruggebracht tot de erfgrans.
- Wandelpaden van en naar openbare voorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten. Maar ook als locatie in de buurt waar we elkaar ontmoeten.
- In het gemeentelijke handboek voor de inrichting van de openbare ruimte komen duidelijke eisen voor de toegankelijkheid.

9.2 Fiets

- De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor Oldebroek gericht op groei van het fietsverkeer.
- Er komen meer fietsstraten waar de auto 'te gast' is en de fiets het primaat heeft.
- Er komt een regionale doorfietsroute van Amersfoort naar Zwolle, de f28. Zo stimuleren we het gebruik van de fiets in het woon- werkverkeer met zo min mogelijk hinder van obstakels en het overige verkeer.
- Fietsvriendelijke wijken. De gemeente gaat bij nieuwbouw of herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken fiets- en kindvriendelijk in. Er komen sociaal veilige fietsverbindingen die wijken onderling snel verbinden. Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Deze worden zoveel mogelijk verwijderd.
- Bij winkelcentra, bushaltes en overige attractiepunten komen genoeg fietsenrekken die voldoen aan de normen van Fietsparkeur zodat fietsen veilig en gebruiksvriendelijk kunnen worden gestald.
- De gemeente gaat fietsvriendelijke horeca het predicaat fietscafé geven. Deze gelegenheden hebben voldoende stallingen, een sanitaire ruimte, een EHBO-uitrusting, een fietsreparatieset inclusief fietspomp, een gratis watervulpunt en bieden de mogelijkheid om elektrische fietsen op te laden.
- Weesfietsen. Bij het verwijderen van weesfietsen worden eigenaars op tijd gewaarschuwd met een duidelijke sticker met uitleg.
- Knelpunten in kaart. Inwoners betrekken om fietsknelpunten in de gemeente Oldebroek te inventariseren. We kijken daarbij onder andere naar comfort, veiligheid, directheid en doorstroming.
- De ChristenUnie gaat zich inzetten voor oplaadpunten voor elektrische fietsen en watertappunten bij culturele plekken.

De website www.tourdeforce2020.nl biedt veel inspiratie voor concrete invulling per gemeente. Bekijk welke punten prioriteit hebben in uw gemeente en maak op basis daarvan dit onderdeel in uw lokale programma concreet.

9.3 Openbaar vervoer

- Vraagafhankelijk vervoer is alleen een alternatief voor OV als sprake is van korte aanmeldtijden (maximaal 1 uur) en een aantrekkelijke prijs. Al dit vraagafhankelijke mobiliteitsaanbod moet zero-emissie zijn.
- Binnen 4 jaar zijn alle bus- en tramhaltes toegankelijk gemaakt voor mobiliteitsbeperkten, voor zover dit nog niet gebeurd is.
- OV-abonnementen moeten in de hele regio geldig zijn in zowel bus als trein, ongeacht de vervoerder. Hierdoor kunnen sommige reizigers tientallen euro's per maand besparen. De gemeente gaat hiervoor lobbyen bij de provincie en NS.
- Nieuwe bewoners krijgen informatie over de OV-bereikbaarheid van hun woonwijk.
- De gemeente spant zich in om de kleine kernen goed bereikbaar te houden voor het OV.

9.4 Parkeren

- Ook wil de ChristenUnie dat de gemeente het gebruik van deelauto's stimuleert waardoor er minder blik op straat komt. Zo kunnen woonstraten worden vergroend en autoluw worden ingericht en hebben voetgangers, fietsers en spelende kinderen daar het primaat. Zo stimuleren we in Oldebroek duurzame mobiliteit, worden wijken leefbaarder en veiliger en is er plaats voor meer woningen.
- De gemeente ondersteunt bewoners die hun straat één maand autovrij willen maken. In deze maand testen bewoners alternatieven voor de auto en is er in deze leefstraat meer ruimte voor ontspanning, spel en ontmoeting. In overleg met gemeente worden afspraken gemaakt waar de auto's zonder hinder voor anderen in die maand geparkeerd kunnen worden.
- Zoveel mogelijk benzinestations in Oldebroek moeten een mogelijkheid krijgen voor het snelladen van auto's. Ook verkennen we de mogelijkheid dit te realiseren op parkeerterreinen van supermarkten en winkelcentra.
- Als laden op eigen terrein niet mogelijk is dan is er in Oldebroek binnen een straal van 200 meter een openbare laadmogelijkheid beschikbaar. Het aantal laadpalen wordt uitgebreid en volgt de groei van het aantal elektrische auto's. Hiervoor mogen geen wachtlijsten zijn. Rekening houden met bestaande parkeerdruk en overleg met omwonenden vindt de ChristenUnie belangrijk. De laadpalen krijgen bij voorkeur een plek aan de randen van wijken of worden geclusterd op parkeerterreinen. Er is dus geen recht op een laadpaal voor de eigen deur. Wij pleiten voor de Vehicle-to-Grid technologie zodat elektrische auto's als buffer kunnen dienen in het electriciteitsnetwerk.
- Inwoners krijgen de mogelijkheid de eigen auto op te laden via een kabel over de stoep mits voldoende voorzorgsmaatregelen zijn genomen, bijvoorbeeld d.m.v. een kabelgoot, kabeldrempel etc. Maar op zo'n manier dat het geen hinder voor gebruikers van de stoep oplevert. (voorkomen van valgevaar passanten, geen hinder voor kinderwagens, rolstoelen.)
- Parkeerterreinen nemen nu onnodig kostbare ruimte in en dragen niet bij aan een leefbare woonomgeving. Bij nieuwbouw moet parkeren daarom zoveel mogelijk op eigen terrein of inpandig. Bestaande parkeerterreinen worden waar dit ruimtelijk inpasbaar is voorzien van daken met zonnepanelen om zo bij te dragen aan de klimaatopgave.

9.5 Verkeersveiligheid

- Uitgangspunt voor het inrichten van de verkeersinfrastructuur is het Duurzaam Veilig principe: wegen zo inrichten dat voor weggebruikers de maximumsnelheid al duidelijk blijkt uit de weginrichting en zij hun snelheid hieraan aanpassen.
- Het verkeer moet met name voor voetgangers en fietsers veiliger worden. We blijven inzetten op minderverkeersslachtoffers op de wegen in onze gemeente, waar nodig voeren we ook de druk op bij de provincie als het op provinciale wegen gaat.
- De maximum snelheid binnen de bebouwde kom [wordt 30 kilometer](#). Alleen op wegen met openbaar vervoer en ringwegen geldt 50 kilometer per uur. Er komen bovendien meer woonerven waar niet harder dan 15 kilometer per uur wordt gereden. Waar het op korte termijn niet mogelijk is om de weginrichting aan te passen aan de lagere maximum snelheid kiezen we voor tijdelijke snelheidsbeperkende maatregelen genomen.
- Op basis van registratie van de ongevallen brengt de gemeente tenminste elke vier jaar de zogenaamde 'gevaarlijke plekken' in beeld.

- De ChristenUnie zet in op het weren van doorgaand vrachtverkeer door de centra van onze dorpen.
- De gemeente zorgt voor veilige loop- en fietsroutes naar de scholen en richt de omgeving van scholen verkeersveilig in. Stimuleren van het fietsen en lopen naar de school, ontmoedigen van het autogebruik daarvoor.
- De gemeente Oldebroek werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen op basisscholen en bij instellingen en stimuleert dat scholen zich aansluiten bij het verkeersveiligheidslabel. (www.verkeersveiligheidslabel.nl).

9.6 Automobilititeit

- Verkeersmanagement. Snel en veilig naar je wijk, rustig en veilig in de wijk. Door slimme aanpassing van kruispunten, groeven golven en dynamisch verkeersmanagement ("intelligente" verkeerslichten die op basis van verkeersaanbod werken en niet volgens vaste patronen) wil de ChristenUnie de doorstroming verbeteren. Dit levert ook milieuwinst op.
- Bereikbaarheidstoets. Bij grote bouwplannen gaan we in Oldebroek een bereikbaarheidstoets hanteren, om efficiënt met mobiliteit om te gaan.
- Voor de toelevering van de winkels in het centrumgebied van de Oldebroekse kernen vaste routes ontwikkelen zodat de overlast voor de omliggende omgeving tot een minimum beperkt wordt.
- Om achterstanden in het onderhoud te voorkomen moet de gemeente werken met actuele onderhoudsplannen voor de (vaar)wegen en bruggen. Bij onderhoud overlegt de gemeente met externe partijen op het gebied van kabels en leidingen zodat de weg maar één keer 'open' hoeft.
- Per dag rijden diverse pakketdiensten vele kilometers door de gemeente voor het bezorgen en ophalen van bestellingen. Dit brengt overlast en oponthoud met zich mee in de wijken. Stimuleren van het afhalen van pakketjes bij afhaalpunten of pakketautomaat in wijkwinkelcentra tijdens het boodschappen doen kan de omvang van dit verkeer beperken. Ook verkent de gemeente met lokale ondernemers of een gezamenlijke bezorgservice opgezet kan worden om onnodige verkeersbewegingen te voorkomen.

Hoofdstuk 10 Kunst, cultuur en sport

10.1 Kunst en cultuur

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kunst, cultuur en creativiteit verrijken het leven en de samenleving. Wij mensen vormen het beeld van God als creatieve Schepper.

Kunst kan confronteren, stilzetten, ontspannen, wakker schudden en verbinden. Kunst bepaalt ons ook bij de manier waarop wij als mensen het beeld zijn van God als creatieve Schepper.

Kunst en cultuur zijn eerst en vooral van en voor de samenleving. De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed.

Kunst is ook voor en van iedereen. Het is belangrijk dat er toegankelijk aanbod van kunst en cultuur is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten.

Cultuur dichtbij

De ChristenUnie is voor cultuur in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. We koesteren onze eigen lokale geschiedenis.

- We maken onze cultuurhistorie via verhalen uit onze gemeente zichtbaar voor inwoners en bezoekers.
- Cultuureducatie voor alle kinderen. Dichtbij en betaalbaar. Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen (bijvoorbeeld met behulp van een minimapas, of via het [Jeugd Cultuurfonds](#)) korting krijgen of gratis deelnemen. Dit wordt ook meegenomen in subsidievoorwaarden voor culturele instellingen.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen in Oldebroek.

Bibliotheken en overige culturele accommodaties

Voor veel inwoners van de gemeente Oldebroek is de [bibliotheek](#) de toegang tot boeken, informatie, een cursus en ontmoeting. Ook is de bibliotheek belangrijk als aanvulling op het leesonderwijs voor kinderen, laaggeletterden en nieuwkomers.

Bibliotheekvoorzieningen staan, mede door veel bezuinigingen, meer en meer onder druk. De ChristenUnie wil sluiting van buurt-/dorpsvestigingen zoveel mogelijk voorkomen. Multifunctioneel, innovatief en duurzaam denken is de oplossing. Zo hebben we in Oldebroek en Wezep al een combinatie bibliotheek/dorpshuis. En zijn er in Hattemerbroek en Oosterwolde alternatieve uitleenlocaties op de scholen.

- Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut; Om het gebruik te optimaliseren, maar ook om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, verenigingen, kinderopvang, bibliotheken en muziekvereniging, zorginstellingen, etc., te vinden en te versterken.
- De ChristenUnie wil de exploitaties van culturele accommodaties in Oldebroek gunstig beïnvloeden door in te zetten op lagere energielasten. Dit door het verduurzamen van de gebouwen en lichtinstallaties. Bij nieuwe aanbestedingen/bouwplannen willen we dit nadrukkelijk betrekken en bij groot onderhoud hierover advies inwinnen.

Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalende elementen in steden, dorpen en wijken. Het zijn bakens in een veranderende wereld en deze brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Kerken zijn als religieus erfgoed beeldbepalend in steden en dorpen. Voor veel Nederlanders dragen kerken herinneringen aan belangrijke momenten in het leven. Kerken bieden een plek voor erediensten en bezinning. Veel kerken verliezen echter hun functie en daardoor dreigt leegstand en achterstallig onderhoud. Niet alle kerken kunnen behouden worden, maar er liggen wel kansen in een waardige alternatieve bestemming.

De gemeente Oldebroek heeft een eigen [kerkenvisie](#) met als doel zoveel mogelijk kerkgebouwen in stand te houden, maar ook om kansen voor herbesteding niet te missen en samen met de provincie op tijd in te zetten op behoud van het religieus erfgoed.

Musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale/regionale geschiedenis vraagt zorgvuldigheid. Musea, zoals het [Boerderijmuseum](#) hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Voor het financieel ondersteunen van onze musea en het archief zoekt de gemeente samenwerking in de regio en bij derde (particuliere) partijen.

Evenementen

Evenementen in de gemeente Oldebroek moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs).

10.2 Sport

Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiest de ChristenUnie voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in gemeente Oldebroek. Jong, oud, mindervalide, arm, getalenteerd of gewoon gezellig met elkaar; voor iedereen moet sport beschikbaar zijn.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Sport brengt mensen in beweging. Sport stimuleert lichaam en geest tot optimale prestaties en bevordert een gezonde en vitale samenleving. Daarom is het nodig om ook voor de toekomst voldoende sportfaciliteiten te hebben; van openbare beweegplekken tot sportparken en sportaccommodaties. De ChristenUnie zet zich in voor een toegankelijke sportwereld. Iedereen is welkom!

Sport brengt ook mensen samen. Sportverenigingen fungeren vaak als cement in de samenleving en verdienen steun, zeker nu deze door de coronacrisis grote klappen hebben gehad.

Het is goed voor kinderen dat ze leren dat bewegen leuk is, dat ze leren om doelen te stellen en samen te werken in een team. Daarom willen we dat sport toegankelijk is voor iedereen, in het

bijzonder voor de jeugd, zonder fysieke drempels. Het is van groot belang dat alle kinderen kunnen sporten. Ook de kinderen uit een gezin met een [kleinere portemonnee](#).

Sport dichtbij

Het stimuleren van minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen die nog niet sporten om meer te gaan bewegen staat hoog in het vaandel bij de ChristenUnie. De ChristenUnie pleit voor open sportclubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

Maar in de gemeente Oldebroek nodigen ook de verschillende fiets-, wandel- en hardlooproutes en veilige 'ommetjes' uit tot bewegen en meedoen.

- Bij het plannen en bouwen van nieuwe wijken en infrastructurele projecten wil de ChristenUnie dat er plaats komt voor zoveel mogelijk openbare beweegplekken en -routes in de openbare ruimte.
- Een gezonde leefstijl met voldoende beweging draagt ook voor ouderen bij aan zelfredzaamheid en sociaal contact. Voor alle ouderen in onze gemeente ontwikkelt de gemeente laagdrempelige sport- en beweegprojecten.
- In Oldebroek doen we dat samen in het initiatief [Goed Bezig Oldebroek](#).
- In Oldebroek zorgen we ervoor dat de speeltuinen ook geschikt zijn voor kinderen met een beperking.

Sportaccommodaties

Het is mooi als mensen hun sporttalenten ontwikkelen en zelfs door kunnen groeien naar de topsport. Ook fungeert de topsport vaak als stimulerend voorbeeld. Toch moet de focus van de gemeente Oldebroek liggen op de breedtesport. Op sport voor iedereen, dichtbij en betaalbaar.

Naast het zo beweeg-vriendelijk mogelijk inrichten van de openbare ruimte is het belangrijk dat de sportaccommodaties goed onderhouden, toegankelijk voor mensen met een beperking en veilig zijn. De gemeente staat in nauw contact met de sportverenigingen en heeft de behoefte aan voorzieningen goed in beeld en maakt op basis daarvan een (financiële) jaarplanning. De gemeente probeert alle verenigingen op een eerlijke maar ook financieel passende manier te bedienen. Daarbij houdt de gemeente rekening met een goede spreiding van sportvoorzieningen in onze gemeente. De ChristenUnie wil ook dat de gemeente het accommodatiebeleid afstemt met omliggende gemeenten met als doel elkaar en de sportdeelname te versterken.

- Alcohol en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten en wordt ontmoedigd.
- De gemeente Oldebroek heeft samen met verenigingen een [lokaal Preventie- en Sportakkoord](#) opgesteld waarin onder andere afspraken staan over een positieve sportcultuur, inclusiviteit, discriminatie en racisme, alcohol en drugs, toegankelijkheid en vrijwilligersbeleid. En gaat hier de komende 4 jaar actief verder mee aan de slag!
- Alle sportaccommodaties moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- De gemeente Oldebroek ziet erop toe dat iedereen die er recht op heeft het Jeugdportsfonds weet te vinden;